

Jaarverslag 2017

Stichting de Vrolijkheid ☺

**“History will judge us by
the difference we make
in the everyday lives of
children”**

Nelson Mandela

Inhoud

Werk aan de Winkel	6
De Vrolijke missie, doelstellingen en strategie	9
5 V's	10
Activiteiten en projecten	12
→ Vrolijke Ateliers	12
→ Jongeren	20
→ Ouder-kind-projecten	22
→ Vrolijke Nesten	27
→ Vrolijke Academie	30
Impact	33
De organisatie	39
Financieel verslag	49
Vooruitblik 2018	50
Jaarrekening 2017	55
Controle accountant	89
Medewerkers	92

Den Helder

Heerlen

Arnhem

Azc's waar de Vrolijkheid in 2017 actief was

Werk aan de winkel

Eind 2017 werd de Vrolijkheid 18 jaar. Ons netwerk is meerderjarig geworden. Het had een haar gescheeld of de Vrolijkheid had helemaal niet de Vrolijkheid geheten. Onderweg naar de notaris belde oprichtster Fronnie Biesma nog even met een bevriende adviseur. Samen besloten ze op het laatste moment de wat nietszeggende, vlakke naam die ze voor de stichting in gedachten hadden te wijzigen. De Nationale Stichting ter bevordering van Vrolijkheid moest het zijn. Kortweg de Vrolijkheid. En gelijk hadden ze. Met die naam haalden ze onze samenwerking met kinderen, jongeren en hun ouders in asielzoekerscentra uit het problematische discours van zieligheid en ongelijkwaardigheid. En plaatsten ze die daar waar het thuishoort, in de hoek van opgewekt optimisme. De Vrolijkheid draagt immers - in de overwegend troosteloze en onveilige context van het azc - met kunstzinnige interventies bij aan het opdoen van nieuwe, positieve ervaringen en herinneringen.

Dit verslag gaat over het achttiende levensjaar van ons kleurrijke netwerk van kunstenaars en vrijwilligers dat week in, week uit naar de azc's in Nederland trekt. Samen met jonge azc-bewoners en hun ouders maken we in onze ateliers kunst, muziek, cultuur en media. Zo scheppen we ruimte en omstandigheden die stimuleren dat veerkracht versterkt wordt en talenten tot bloei komen. Zo bevorderen we vrolijkheid.

Ook in 2017 was één van de drie mensen op de vlucht die naar Nederland kwam jonger dan achttien jaar. Eén op de twee was jonger dan 25 jaar. Jongeren die in azc's wonen zijn vanaf hun achttiende verjaardag meestal niet meer welkom op school. Wat hun rest is doelloos rondhangen en verveling. Die uitsluiting, in zo'n cruciale leeftijdsfase, zag de Vrolijkheid met lede ogen aan. Gelukkig heeft de organisatie partners gevonden die ons in staat stellen om het aantal activiteiten en projecten voor en met jongeren van 15 tot 25 jaar uit te breiden.

Het afgelopen jaar presenteerde de Vrolijkheid maar liefst drie grote landelijke projecten. Begin januari opende minister Bussemaker van OCW in De Melkweg Expo de pinhole foto-expositie *Can You See Me*, met fascinerend werk van tien jonge fotografen. De expositie *Tijd voor Tapijten*, een crossmediaal kunstproject van elf ontwerpers en families die in azc's wonen, was te zien in Amsterdam, Den Haag, Tilburg en Wageningen. En in het najaar toerden een tiental musici uit azc's met het gerenommeerde Nederlands Blazers Ensemble langs zalen door heel het land.

Ondertussen brak een aantal alumni van de Vrolijkheid in 2017 verder door. De acteurs George Tobal en Majd Mardo ontvingen op het Nederlands Film Festival een Gouden Kalf. Tobal kreeg bekendheid met de trilogie *George en Eran lossen de wereldvrede op* en schreef de jeugdtheatervoorstelling *Woestijnjasmijntjes*. Mardo trad toe tot het gezelschap van Toneelgroep Amsterdam. Saman Amini, die eerder met Mardo in de succesvoorstelling *Nobody Home* speelde, deed een jaar eerder hetzelfde bij het Nationale Toneel. Voor de Vrolijkheid verzorgde hij dit jaar vele acteerworkshops, waarbij hij tegelijk op zoek ging naar jonge acteurs voor de korte speelfilm *A Kiss* en zijn videoclip *Longen Vol*. Nazanin Taheri speelt in diverse tv-series en in de voorstelling *F*ck the Police*. Taheri

is oprichtster en regisseur van theatergroep IND van Stichting de Vrolijkheid. Ook zij speelt volgend jaar in een voorstelling van het Nationale Theater. George, Majd, Saman en Nazanin kwamen alle vier op jonge leeftijd in de ateliers van de Vrolijkheid in aanraking met de kracht van verbeelding, theater en acteren. Nu zijn zij zelf rolmodellen die door een blijvende verbinding met de Vrolijkheid zelf voor inspiratie zorgen.

De Vrolijkheid is een netwerk van vrijwilligers en kunstenaars dat het financieel moet hebben van een groot aantal partners en particulieren die onze idealen delen. Grote kans dat u, lezer van dit verslag, één van die vrijwilligers of financiers bent. Zonder u zijn we geen knip voor de neus waard en zouden we niet in staat zijn wekelijks in azc's vrolijkheid te bevorderen. Hartelijk dank voor uw inzet of bijdrage. Die waarderen we bijzonder.

“Theater gaf mij een doel, een richting, een reden om door te gaan.”

George Tobal,
NRC Handelsblad 2017

De Vrolijkheid is dan wel volwassen nu, maar niet volgroeid. Momenteel werken we in de helft van alle Nederlandse azc's. In ons strategisch meerjarenplan 2017-2020 *Kunst en Netwerk* formuleren we een landelijke dekking als ambitieuze groeidoelstelling op termijn. Kinderen en jongeren in alle azc's verdienen vrolijkheid! Er is dus werk aan de winkel. Hopelijk bent u in staat en bereid uw aandeel te nemen in de investeringen die deze gewenste groei vraagt. Graag werken we ook in de toekomst met u samen aan onze missie. De missie om met kunst, creativiteit en extra aandacht te investeren in de ontwikkeling en *empowerment* van jonge azc-bewoners.

Taco Ruighaver

Muziek op schoot

Muziek is universeel en van alle leeftijden, muziek ontspant. Voor ouders met kleine kinderen organiseert de Vrolijkheid, met dank aan Prins Bernhard Cultuurfonds, binnen het Ouder-kind-programma Muziek op schoot.

”Muziek en bewegen zijn een onuitputtelijke bron voor activiteiten vol plezier. Samen muziek maken, zingen en bewegen is leuk, creëert veel leer- en ontwikkelings-mogelijkheden en is essentieel voor het welzijn van het jonge kind. Binding tussen ouders en kinderen is juist zo belangrijk in de periode waarin er zoveel druk ontstaat op en binnen het gezin.”

De Vrolijke missie, doelstellingen & strategie

De Vrolijkheid vindt dat ieder kind recht heeft op een zorgeloze jeugd. Ook wanneer dat minder vanzelfsprekend is, óók voor kinderen en jongeren die buiten het beeld van de samenleving in Nederlandse asielzoekerscentra wonen. Vanuit het perspectief van de jeugd is zo'n azc een niemandsland, een plek met weinig kansen en mogelijkheden. Daar te leven en op te groeien is een serieuze bedreiging voor de psychosociale gezondheid. De vaak lange asielprocedure en de vele verhuizingen zorgen voor onzekerheid in plaats van stabiliteit en veiligheid. De asielopvang in Nederland respecteert die kinderrechten onvoldoende. De Vrolijkheid investeert met kunst, creativiteit en extra aandacht in de ontwikkeling en empowerment van kinderen, jongeren en hun ouders in azc's. De Vrolijkheid streeft ernaar het leven in Nederlandse asielzoekerscentra voor hen minder schadelijk en dragelijker te maken. De Vrolijkheid stelt zich ten doel om op structurele basis samen met kinderen, jongeren en hun ouders die in azc's wonen kunst, muziek, cultuur en media te maken. Met deze *community art* schept de organisatie ruimte en omstandigheden die stimuleren dat veerkracht versterkt wordt en talenten tot bloei komen.

Dat doet de Vrolijkheid ...

... door in 27 azc's wekelijks op een vast moment met een kunstenaar workshops te bieden in onder meer de disciplines muziek, dans, theater, beeldende kunst, *spoken word*, film, fotografie, mediakunst en (nieuwe) media.

... in door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) ter beschikking gestelde ruimtes die het midden houden tussen een *safe space* en een atelier.

... voor drie doelgroepen: kinderen t/m 14 jaar, kinderen met hun ouders en jongeren van 15 t/m 25 jaar.

... met divers samengestelde teams bestaande uit kunstenaars en vrijwilligers van binnen en buiten het azc, en vanzelfsprekend zoveel mogelijk samen met ouders.

... volgens ons veerkracht-georiënteerde benaderingsmodel van de 5 V's: Vrolijkheid, Verhaal, Vertrouwen, Veiligheid en Veerkracht.

... omdat we zo voor jonge azc-bewoners bijdragen aan:

- het vinden en vergroten van eigen kracht en capaciteiten
- het ontdekken van dromen en het tot wasdom brengen van talenten
- het vergroten van eigenwaarde en zelfvertrouwen
- het welzijn en psychosociale ontwikkeling

5 V's

De V van Vrolijkheid

In alle activiteiten van de Vrolijkheid zit positieve dynamiek. Elke workshop die wij geven, moet voor de kinderen een bijzonder moment zijn, een prettige herinnering creëren.

De V van Verhaal

Herkenning en erkenning van de verhalen van de kinderen is van groot belang. Kinderen geven vorm aan hun verhaal en kunnen hun eigen ervaringen inbrengen. De Vrolijkheid biedt mogelijkheden en instrumenten, opdrachten en materialen om vorm te geven, maar het 'moet' nooit. Kinderen willen vaak wel vertellen over hun land, hun cultuur, de goede dingen.

De V van Veiligheid

De programma's van de Vrolijkheid bieden structuur en continuïteit. Onze communicatie is helder. Kinderen hebben hun eigen plek en krijgen de ruimte, óók om niet mee te doen als ze dat willen. We werken zo veel mogelijk met vaste teamleden en vragen van elke medewerker een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Ook zijn er strikte geheimhoudings- en toestemmingsprotocollen en werken we met niet meer dan vijf kinderen per medewerker.

De V van Vertrouwen

Kinderen ontvangen positieve feedback tijdens onze activiteiten. Onze begeleiders zijn er voor hen, letterlijk en figuurlijk, en ze verhouden zich gelijkwaardig tot hen. We beloven nooit iets dat we niet zeker weten en zijn voorspelbaar.

De V van Veerkracht

In al onze activiteiten investeren we in het positieve en in de veerkracht en talenten van kinderen.

3 Pijlers

Naast de 5 V's kent de Vrolijkheid een drietal belangrijke pijlers waarop het dagelijkse werk van de Vrolijkheid in de azc's rust. Dat zijn *Kunst*, *Diversiteit* en *Vrijwilligers*.

Kunst

Kunst vormt de kern van alle activiteiten van de Vrolijkheid. Kunst heeft het vermogen om veerkracht te versterken en talent te ontwikkelen. Kunst ontstijgt tijd en ruimte, kunst inspireert. Kunst biedt ruimte om tijdelijk ergens of iemand anders te zijn, samen iets nieuws te creëren en elkaar aan de hand van een verhaal te ontmoeten.

Diversiteit

Divers samengestelde teams maken de kwaliteit van ons werk beter: mannen en vrouwen, jonge mensen en oudere mensen, mensen met en zonder vluchtelingenachtergrond, creatieve geesten en organisatoren. Net zo verschillend en divers als bewoners in asielzoekerscentra zelf. Diversiteit maakt het makkelijker om iedereen in het azc te bereiken, zorgt voor meer betrokkenheid en gelijkwaardigheid.

Vrijwilligers

De vrijwilligers in lokale teams zijn de motor van onze organisatie. Velen zijn bewoners van de azc's waar de Vrolijkheid werkzaam is. Door geen onderscheid te maken tussen bewoners en niet-bewoners, ontstaan gelijkwaardige samenwerkingen en bijzondere verbindingen. De Vrolijke *community* helpt zo bewoners en oud-bewoners een sociaal en professioneel netwerk op te bouwen in Nederland.

Vrolijke activiteiten in beeld

Vrolijke Ateliers

Elke woensdagmiddag organiseert de Vrolijkheid op bijna alle locaties open ateliers, ook wel Vrolijke of Kinderateliers genoemd. Kinderen tekenen en schilderen daar, dansen, maken foto's, videoclips en films. Ook maken ze veel muziek. Muziek heeft geen taal nodig en is een mooi instrument om kinderen en jongeren te inspireren, te verbinden, blij te maken. Er zijn muziekworkshops, individuele en groepslessen, spontane *jams* en landelijke optredens.

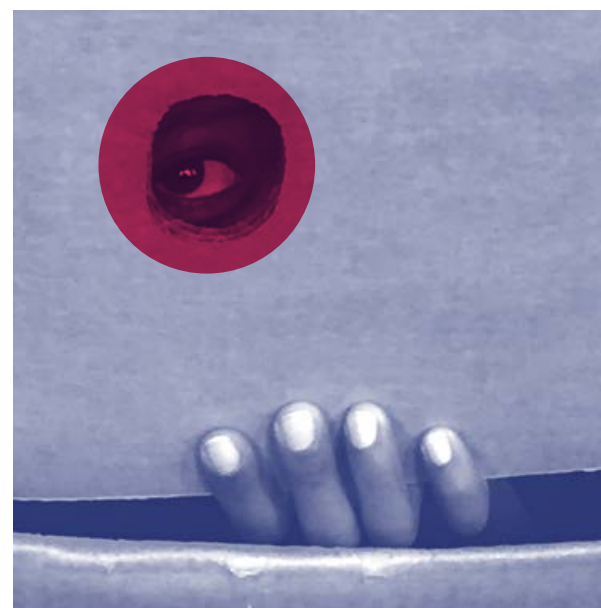
Door wekelijks Vrolijke Ateliers aan te bieden, leren de Vrolijke teams de kinderen beter kennen en ontdekken ze waar op hun azc het meest behoefte aan is. Er wordt in de ateliers gedifferentieerd naar leeftijd. Soms vormen de ateliers een aanloop naar grotere projecten waarvoor ook mensen van buiten het azc worden uitgenodigd. In vrijwel alle gevallen presenteren de kinderen na een aantal weken de resultaten van hun werk in een expositie of voorstelling aan ouders en bewoners van het azc.

Als invulling van de Vrolijke Ateliers voeren we het driejarige project *Onderweg* uit dat financieel mogelijk wordt gemaakt door het Europese Asiel-, Migratie- en Integratie Fonds (AMIF). De Vrolijkheid ontving van het AMIF een daaropvolgende toekenning voor het project de *Vrolijke Broedplaats*.

De Vrolijke Ateliers worden verder mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Nationale Postcode Loterij, Adessium Foundation, Stichting Kinderpostzegels Nederland, De Versterking, gemeenten, het COA, kerken, het Jeugdcultuurfonds en andere giften en donaties.

Binnen dit programma was er een bijzonder eindejaarsproject met als titel *Beeldend Verhaal*. Dit werd mogelijk gemaakt door een gezamenlijke ondersteuning van de Gravin van Bylandt Stichting, de Janivo Stichting, Kinderfonds Van Dusseldorp, Stichting Boschuyzen, Weeshuis der Doopsgezinden, Fonds 1818.

6-7 jaar

“Ik vind Nederland nu ZO leuk!”

Anoniem jongetje (7 jaar),
na afloop van workshop, azc Heerlen

Film en video

Kinderen in Alkmaar leerden zelf filmen. Ze maakten korte documentaires, vlogs en stop-motion-video's. De workshops, in samenwerking met K1 Cultmedia, leidden onder meer tot deze geheel eigen interpretatie van Hans en Grietje:

facebook.com/vrolijkheidalkmaar/

Beeldende kunst

Team Heerlen werkte met de jongste kinderen in de serie workshops *Ver(re) Huizen* aan speelse tafelhuisjes, waar zij onder en in konden kruipen. Er werden hoezen bewerkt met verschillende soorten textiel, ramen en deuren uitgeknipt en extra elementen toegevoegd met klittenband. De oudere kinderen (8-12 jaar) werkten aan zelf ontworpen lampenpenkappen. Door het gebruik van verschillende witte papiersoorten zijn magische lampen gecreëerd waarmee ook een schimmenspel kon worden gespeeld.

Theater

Kinderen speelden een belangrijke rol bij het ontwikkelen van de non-verbale theatervoorstelling *Changing Stories* van Theater op Maat. Zij mochten het verhaal veranderen. Zij hielpen – met hun ouders – het decor en de kostuums maken. En konden zo hun eigen levens misschien een klein beetje veranderen. Gewoon, door een beetje aandacht en plezier. De voorstelling bracht veel mensen van binnen en buiten het azc met elkaar in contact. *Changing Stories* was mede mogelijk dankzij een succesvolle crowdfundingactie van team Arnhem met de 1%Club.

8-11 jaar

“We doen altijd nieuwe spellen. Dit schaduwspel had ik nog nooit gedaan. Nu heb ik weer iets nieuws geleerd.”

Mina (11 jaar), azc Arnhem

Beeldende kunst

Zo'n 25 kinderen zaagden, timmerden en verfd en in Emmen houten vogelhuisjes. Vervolgens plaatsten ze opnamen van door hen zelf verzonden verhalen in wat nu hún *Fluisterhuisjes* werden. De huisjes hingen verspreid over het azc-terrein, waar bewoners én bezoekers de bijzondere verhalen konden beluisteren. De feestelijke onthulling was een fantastische middag vol leuke activiteiten voor de kinderen en veel media-aandacht. Stichting Fair Chances Noord-Nederland was co-financier van dit project.

facebook.com/vrolijkheid.emmen/

Schilderkunst

In vijf ochtenden maakten kinderen in azc Amersfoort onder begeleiding van kunstenaar Safaa Khazal een grote wereldkaart. Vervolgens schilderden ze eigen beelden of dieren die ze erop plakten. De kaart vrolijk nu de kantine van het azc op.

Beeldende kunst

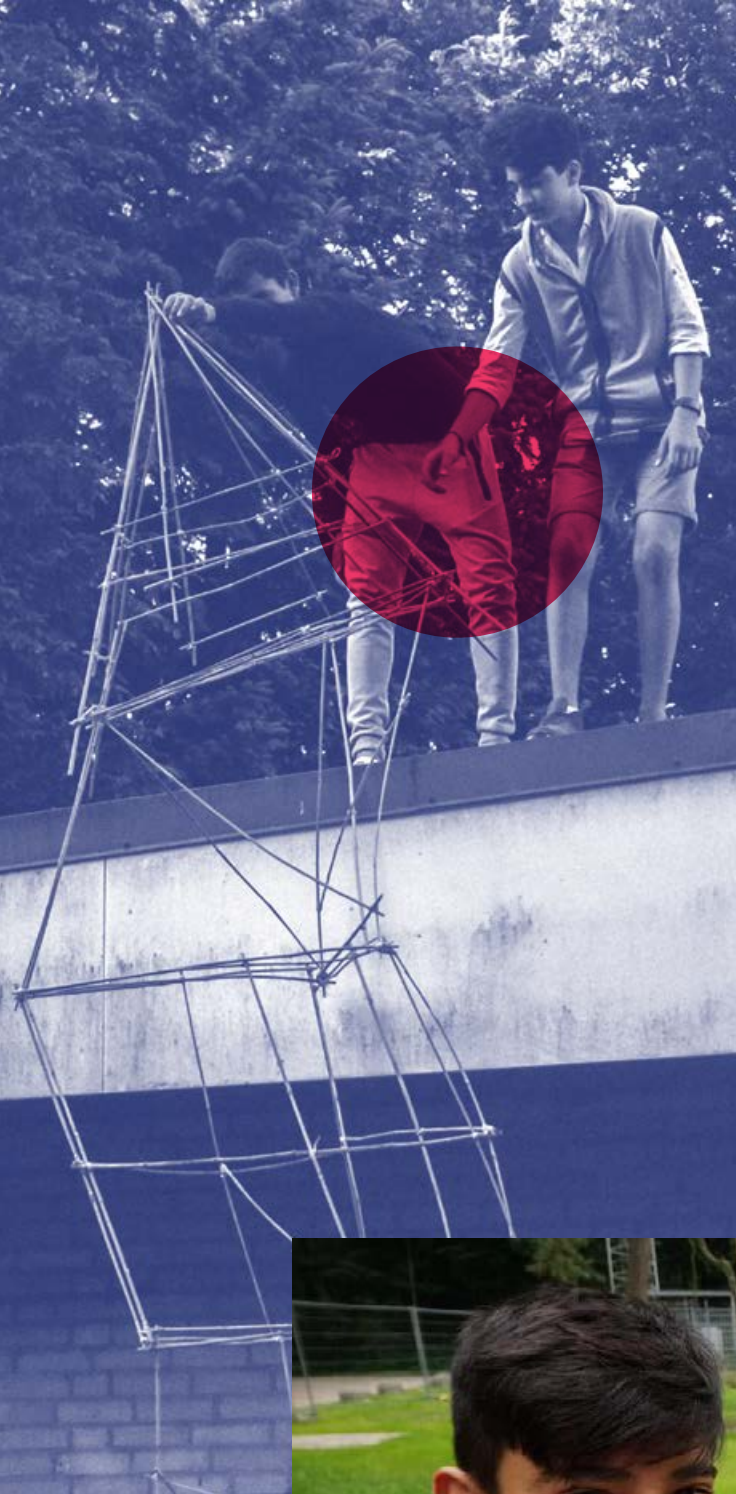
Tussen de dertig en vijftig kinderen maakten van gerecycled materiaal een waar sprookjesbos. Het project heette *Improvart Sprookjesbos* en vond iedere woensdag plaats op azc Almere. Het eindresultaat was te bewonderen in de etalage van het azc.

“Ik mag altijd verven in deze kleren hoor.... echt waar, vraag maar aan mijn broertje.”

(broertje is nog geen 2 jaar)

“Ik wil dat het iedere dag vrolijkheid is?”
“Dat kan wel, vrolijkheid zit in jou!”
“Hoe kan dat nou? Ik heb toch geen verf en kwasten in mij??”

Anoniem, Emmen

12-13 jaar

Film

Team Leersum organiseerde een filmweek. Filmmaker Cor van Schendel leerde de kinderen een *storyboard* te maken, de camera te hanteren en regie te voeren. In kleine groepjes acteerden ze en interviewden ze elkaar onder meer over hobby's, lievelingseten en de leukste plek op het azc. Ook filmen deden ze zelf. Op de première werden de filmpjes aan de trotse ouders vertoond. De plaatselijke Rotary en Lionsclub maakten het project mede mogelijk.

Beeldende kunst

In de serie workshops *Beeld en Gezichten* van Safaa Khazal ontdekten kinderen en ouders hoe je gezichten kunt boetsen. De eerste resultaten werden gebakken in de oven van partner Scholen in de Kunst. Het project gaat verder tot er een samengesteld kunstwerk van gezichten geplaatst kan worden in de tuin van azc Amersfoort.

Spelen met techniek

In het Vrolijke Atelier van azc Oisterwijk waren kinderen wekenlang met plezier aan het bouwen: soms werden het moskeeën en kerken, soms huizen. Mooie, stevige constructies. De kinderen begonnen met kijken naar boeken over bruggen, torens en constructivistische beeldende kunst. Later maakten ze buiten grotere bouwsels van bamboe en elastieken. Eén bouwsel was zo hoog dat de top er vanaf het dak van de recreatieruimte op gezet moest worden.

Muziek

Friends 4 Life was een eigen nummer en een heuse videoclip gemaakt door Emilia, Irina en Zoubaida uit azc Den Helder. Beiden waren het resultaat van een serie workshops onder begeleiding van kunstenaar/producer Joey Rietveld. De clip is een ode aan de onderlinge vriendschap op het azc en werd via Youtube opgepikt en gedeeld door RTL4.

[Videoclip Friends for Life](#)

“Life don't get me down... Let's jump around and have some fun.”

Emilia, Irina en Zoubaida (allen 14 jaar), azc Den Helder

14-17 jaar

Beeldende kunst

Kunst kijken doet een ieder vanuit zijn eigen perceptie en ervaring. Dit is het uitgangspunt van het project *Ieder zijn eigen Museum*. Jongeren uit azc Heerlen zijn in vijf zaterdagmiddagen in het Bonnefantenmuseum Maastricht opgeleid tot junior museumgids. Professionals uit het werkveld coachten de jongeren in alle facetten van het vak. Het was spannend: “Ik voelde dat jullie naar ons keken, wat dachten jullie van ons?” Uiteindelijk ontplooiden de jongeren zich tot zelfverzekerde gidsen met een frisse blik op de collectie. Eind maart verzorgden zij rondleidingen in het Bonnefantenmuseum voor leeftijdsgenoten van een middelbare school uit Echt.

Dans

Jongeren in Luttelgeest dansten hip-hop. Docent breakdance Max Krijthe begeleidde twee groepen: een gemengde groep en een spontaan ontstane groep met voornamelijk meiden uit Afghanistan, Iran en Irak. Landen waar sommigen van hen niet mochten dansen... Bij de Vrolijkheid mocht het, graag zelfs. Schuchter kwamen de meiden beetje bij beetje los.

Compositie & muziekproductie

Track was een project in azc Oisterwijk. Jongeren vanaf 15 jaar leerden in vier workshops van muzikant Niek van Hulten *beats* maken met behulp van analoge synths en drumcomputers. Onderdeel van de workshops waren twee optredens, *Track on Tour*, onder meer tijdens *RackRash the Rave* in Tilburg. Een van de Tracks vormde later de basis voor een tweedaagse *Dance Bootcamp* op het azc voor andere jongeren vanaf 15 jaar. Het filmpje daarvan werd vertoond tijdens *Urban Dance Events*, onderdeel van Tilburg Dansmaand.

Track on Tour

“15 maart. Toen heb ik mijn nieuwe Kareem ontdekt. Als ik gitaar speel, ben ik iemand zonder oorlog, zonder verleden, zonder zorgen, zonder procedures en zonder verdriet. Ik heb mezelf een nieuwe naam gegeven, Kareem Jakob, dat is de Kareem die ik ben als ik gitaar speel. Die Kareem is blij, ontspannen en heeft geen zorgen.”

Kareem (15 jaar), azc Oude Pekela

15-25 jaar

Jongeren

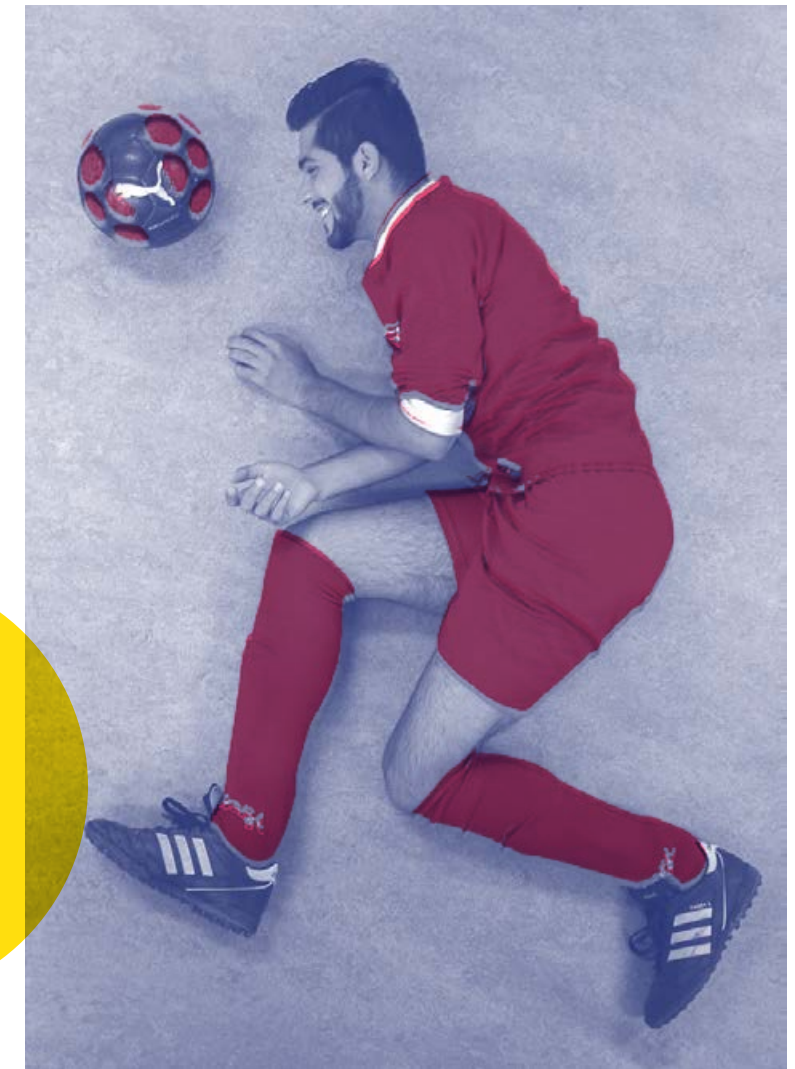

Vanaf hun achttiende verjaardag zijn jongeren in azc's (op een enkele uitzondering na) niet meer welkom op school. Ze mogen niet meer leren, niet werken. Contact met leeftijdsgenoten, die wel verder kunnen met hun leven, is moeilijk. De Vrolijkheid organiseert al jaren samen met Stichting Kinderpostzegels Nederland activiteiten voor deze doelgroep. In 2017 wilde de Vrolijkheid meer jongeren van 18 jaar en ouder activiteiten aanbieden en zo de mogelijkheid geven zich te ontwikkelen en in contact te blijven met leeftijdsgenoten. Dit jaar nam 10% meer jongeren deel aan Vrolijke projecten, inclusief een jongeren vakantie. Jonge azc-bewoners betrokken zelf leeftijdsgenoten bij de activiteiten. Ook de inzet van docenten met een vluchtelingenachtergrond had effect. Het duidelijkst was dit het geval bij minderjarige jongeren die zonder familie in een azc verblijven en bij jonge meiden. In 2017 zijn ook de eerste stappen gezet voor het project *Dromers van Dromen*. Hierin nemen jonge azc-bewoners zelf verantwoordelijkheid voor

de projecten die ze gaan uitvoeren. Met de uitvoering van *Dromers van Dromen* zal het aantal kunstzinnige activiteiten voor en door jongeren verder stijgen. Het project kan rekenen op financiële steun van onder meer Fonds 21, Fonds voor Cultuurparticipatie, Fundatie van den Santheuvel, Sobbe en VSBfonds.

Theater

Theater is bij uitstek geschikt voor het vertellen van verhalen. Jongeren van Theatergroep IND uit azc Katwijk laten het publiek in *Mijn 10 vrienden en ik* zien hoe elf gevluchte vrienden een thuis proberen te vinden in Nederland. In 2017 speelden ze de voorstelling onder andere in Leiden en Amsterdam. Stut Theater verzorgt laagdrempelige, non-verbale en muzikale theaterlessen op azc Utrecht. Zeker twintig jongeren doen wekelijks mee aan creatieve workshops waarin ze lachen en genieten.

Film

In samenwerking met The One Minutes Foundation organiseerde de Vrolijkheid op vier azc's, onder andere met amv-ers in Den Helder, vijfdaagse filmworkshops. Hun persoonlijke verhalen, hun subjectieve manier van vertellen stond centraal bij het maken van de filmpjes. De methodiek werkte erg positief. Per workshop deden gemiddeld twintig jongeren mee en de resultaten werden ook buiten de azc's erg gewaardeerd. Twee jongeren uit azc Oisterwijk wonnen One Minutes Jr. Awards 2017 tijdens het International Documentary Film Festival Amsterdam. Ook zijn de films te zien geweest in het Museum Hilversum. Hieronder een link naar publicatie van The One Minutes Jr.

theoneminutesjr.org

Fotografie

Zo'n twaalf jongeren in Rotterdam werkten een aantal weken aan *Empowerment by Photography*. Ze maakten onder meer een zelfportret aan de hand van een *mindmap*: hoe wil je jezelf laten zien? De resultaten van deze workshops door fotografe Sofie van Dam in samenwerking met de Fotovakschool Rotterdam waren eind december te zien in Verhalenhuis Belvédère, een internationale culturele ontmoetingsplek in Rotterdam.

Muziek

De workshop filmmuziek onder begeleiding van kunstenaar/muzikant Jos Netto in azc Heerlen was een van de vele in het land. Voor kinderen van 12 tot en met 18 jaar.

Ouder-kind- projecten

Wanneer de Vrolijkheid een positieve bijdrage wil leveren aan het leven van kinderen in azc's kan en wil de stichting niet anders dan ook hun ouders/verzorgers betrekken bij de activiteiten. Kinderen zijn deel van het gezin waarin ze opgroeien. Het gezin zorgt ervoor dat kinderen zich kunnen ontwikkelen en geeft hun het gevoel ergens bij te horen. Ouder-kind-projecten hebben dus niet alleen effect op de kinderen zelf maar ook op hun directe omgeving. Dit maakt de kans groter op duurzame verandering en maakt het betrekken van ouders/verzorgers voor kinderen van onschatbare waarde.

Stichting Kinderpostzegels Nederland, Menzis en Kerk in Actie zijn al jaren waardevolle partners bij de Ouder-kind-projecten. Het afgelopen jaar heeft de Vrolijkheid dankzij deze steun een belangrijk doel verwezenlijkt: meer ouders op het azc bereiken. Het aantal deelnemende gezinnen aan Ouder-kind-projecten verdubbelde van 217 naar 465.

In verschillende workshopseries hebben ouders en kinderen gewerkt aan bijvoorbeeld banken en muurschilderingen waarmee de sobere inrichting van het azc warmer, aantrekkelijker en persoonlijker gemaakt werd. In het eerste Vrolijke Museum Nieuweweg (azc Den Helder) verzorgden kinderen en hun ouders onder begeleiding van kunstenaar Marlies Valkering vijf verschillende tentoonstellingen. Elke expositie kreeg nieuwe – in Vrolijke workshops gemaakte – objecten, affiches, uitnodigingen en een officiële opening voor mensen van binnen en buiten het azc. Door de sluiting van het azc in Den Helder verhuisde het museum naar de Doggershoek in Den Helder en in azc Alkmaar is een tweede Vrolijk Museum in voorbereiding. Begin 2018 is de opening gepland van een

derde Vrolijk Museum op het azc in Rijswijk. Het project kan ook rekenen op financiële steun van Fonds voor Cultuurparticipatie.

Zo'n dertig ouders maakten, schreven en illustreerden onder begeleiding van verschillende kunstenaars dit jaar een persoonlijk kinderboekje voor hun kind(eren) bij het project *Vertel tot 10*. De verhalen zijn divers: eeuwenoude legendes, eenvoudige anekdotes, variaties op een sprookje, helemaal zelf bedacht of een combinatie hiervan. De Fiep Westendorp Foundation leverde een belangrijke financiële bijdrage.

“Een eigen boek! Een document voor mijn zoon! Ik had niet verwacht dat ons dat zou lukken.”

Anonieme vader, azc Den Helder

“Misschien kan ik kunstenaar worden.”

Johannes, vader van vier kinderen, uit Eritrea. Voor het project heeft hij een eigen boek geschreven en tekeningen gemaakt samen met zijn vrouw. De lino'snede, het etsen en het drukken van de tekeningen hebben hem veel kracht en blijdschap gegeven.

Vrolijk Museum

De laatste expositie van Vrolijk Museum Nieuweweg stond in het teken van afscheid. Kinderen tussen de 6-12 jaar en hun ouders toonden zelfgemaakte foto's van alles wat ze zouden gaan missen. Hiermee werd het onvermijdelijke bespreekbaar en kreeg teleurstelling een positieve vorm: herinneringen. Het museum verhuisde daarna naar azc Doggershoek.

“Yeahh!! Nu staat het Vrolijke museum bij ons en kan iedereen naar onze kunst kijken.”

Anoniem meisje (7 jaar),
azc Den Helder

Beeldende kunst

Drie dagen lang timmerden en spijkerden zo'n twintig tot dertig kinderen van alle leeftijden met hun vaders mee op azc Rotterdam. Van pallethout bouwden zij onder begeleiding van kunstenaars/ontwerpers Ruben LaCruz en Carolien Helweg een grote houten olifant. Het dier was na het project onder meer nog te zien op het Tentakel Festival (Beverwaard) en de kunstroute in Rotterdam Noord, Blik in de Wijk.

“In de ochtend vertelde een moeder niet mee te willen doen omdat ze hoofdpijn had. Toch is ze meegegaan, voor de kinderen, vertelde ze. Tijdens het werken met de draaischijf begon ze te vertellen over de herinneringen uit het land van haar jeugd. Ze was vergeten dat ze mooie herinneringen had, zei ze en de kinderen hoorden voor het eerst over het land dat ze nooit gezien hebben.”

Natasja, coördinator de Vrolijkheid Grave

Decoreren

Op azc Oisterwijk hebben ouders en kinderen een oude verwaarloosde buitenbank opgeknapt en met druktechnieken gedecoreerd. Het project werd begeleid door kunstenaars Hoi Shan Mak, Pieter-Max Schultz, Jelske Loots en Isidoor Wens.

Tijd voor Tapijten

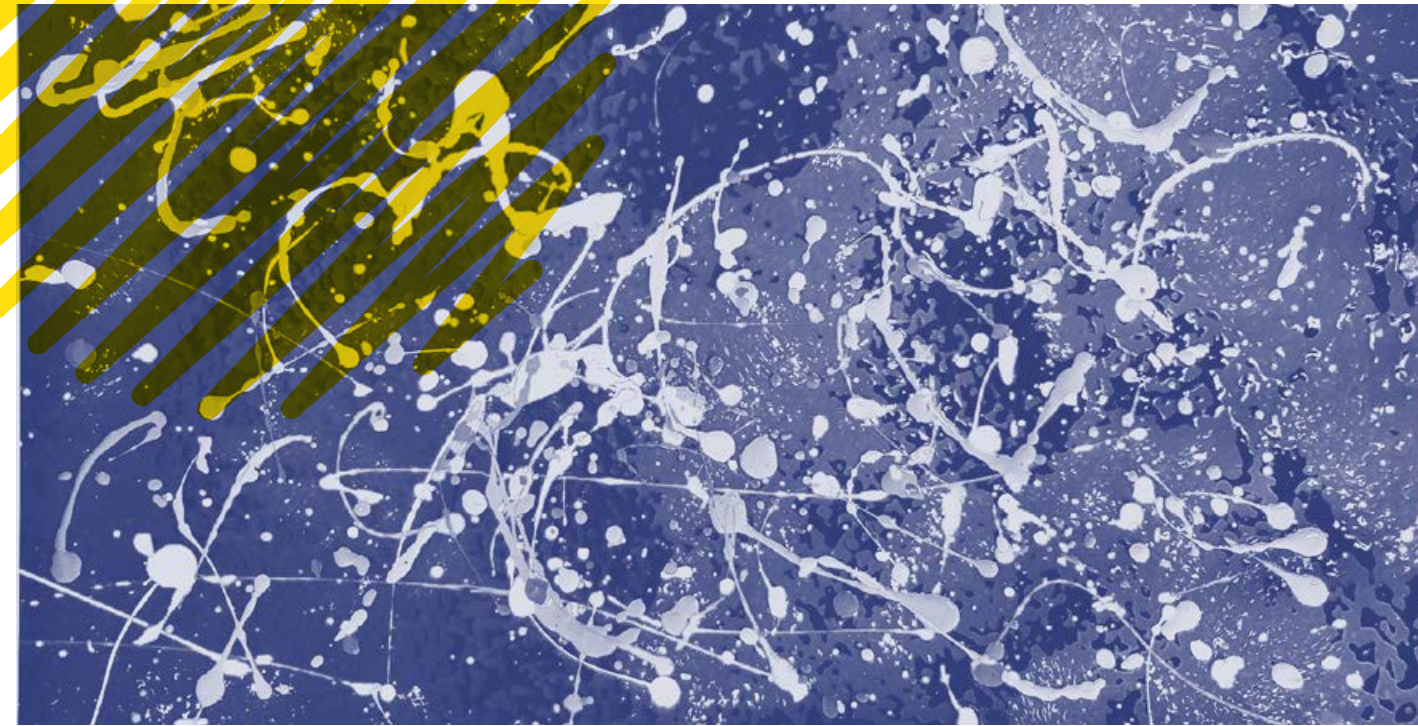
Tijd voor Tapijten is een groot opgezet kunst-project voor ouders en kinderen, gericht op het delen van kennis over oude ambachten, tradities en familieverhalen. Het project ontstond vanuit een beeld: tapijten maken van een huis een thuis. Tapijten dempen het geluid, halen de kou van de vloer, zorgen voor geborgenheid. In het nomadische bestaan van bewoners van asielzoekerscentra heeft de Vrolijkheid met *Tijd voor Tapijten* een symbolisch sterk beeld van die huiselijkheid gecreëerd. Verhalen stonden centraal in het project, omdat veel mensen bijzondere herinneringen hebben aan tapijten. Verhalen van het gewone familielevens van voor een oorlog of vlucht. *Tijd voor Tapijten* maakte deze sporen zichtbaar – ongeacht of de families mogen blijven of moeten vertrekken.

Tijd voor Tapijten resulteerde in elf tapijten, ontworpen door kunstenaars met (veelal) een vluchtelingenachtergrond op basis van verhalen van families uit asielzoekerscentra. Foto's

van Petra Katanic gaven deze bewoners, die de tapijten ook hadden helpen uitvoeren, een gezicht en toonden zo de context waarbinnen dit project tot stand kwam. Een tentoonstelling van de tapijten maakte een succesvolle tournee langs onder meer Museum Het Schip (Amsterdam), brabants kenniscentrum kunst en cultuur (Tilburg) en Humanity House (Den Haag). Honderden bewoners waren aanwezig bij de diverse feestelijke openingsplechtigheden. Bij het project verscheen het boek *Elf tapijten duizend-en-een-verhalen*.

Tijd voor Tapijten werd mogelijk gemaakt door Fonds voor Cultuurparticipatie, Stichting Kinderpostzegels Nederland, het Prins Bernhard Cultuurfonds, Menzis en brabants kenniscentrum kunst en cultuur.

[Film Tijd voor Tapijten](#)

Het Vrolijke Nest

Het Vrolijke Nest is een speciaal, intensief programma voor kinderen in de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar. Het Nest is een naschoolse *safe space*-opvang, een veilige hangplek gedurende vijf dagen per week. De kinderen zijn mede-eigenaar van de woonkamer en kunnen daar ontspannen, huiswerk maken, zomaar wat lezen of werken aan een mooi kunstproject. Vanzelfsprekend biedt de Vrolijkheid ook op Nest-locaties wekelijkse workshops. Kinderen hebben het afgelopen jaar onder meer genoten van schilderen, theater & film maken en muziekles.

De Nest-centra richten zich niet alleen op kinderen maar ook op hun familie, school en lokale gemeenschap: *'It takes a village to raise a child'*. De Vrolijkheid ziet dat kinderen dankzij de Nest-opvang hun sociale vaardigheden versterken, iets wat moeilijk is binnen hun eigen leefsituatie.

Het Vrolijke Nest is in 2014 ontstaan uit een samenwerking tussen de Vrolijkheid, International Child Development Initiatives (ICDI) en Stichting Kinderpostzegels Nederland (KPZ). De oorspronkelijke methodiek werd ontwikkeld door ICDI en KPZ in Bosnië-Herzegovina en door de Vrolijkheid aangepast aan de situatie

van kinderen in Nederlandse azc's. Het ICDI verzorgt begeleiding, trainingen en advies voor de medewerkers van de Vrolijkheid die op Nest-locaties werken en doet onderzoek naar de resultaten.

Begin 2017 loopt het project op twee gezinslocaties waar uitgeprocedeerde gezinnen met minderjarige kinderen wonen: in Katwijk sinds 2015 en in Burgum sinds de zomer van 2016. Deze twee Nest-centra worden gefinancierd door KPZ, elk in principe voor drie jaar. Sinds de zomer van 2017 hebben ook azc Zeewolde en Drachten een Nest-centrum van de Vrolijkheid en continueerde het project in Katwijk met financiering uit de extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. De officiële opening van het Nest in Drachten zal begin 2018 plaatsvinden.

Er is een begin gemaakt met bereikmetingen in deze Nest-locaties. Hierover zal vanaf 2018 gerapporteerd worden.

“Kinderen in het azc kunnen geen HUISwerk maken om dat ze geen huis hebben.”

Sultan (13 jaar) tijdens een praatje met de jongens, azc Burgum

Wandschildering

De huiskamer en de buitenmuur van het Nest in Katwijk werden onder handen genomen door zeventig kinderen. Bij het schilderen kregen ze hulp van kunstenaar Boxie en zes medewerkers van de ABN AMRO. De Nest-huiskamer werd op deze manier mooi afgeschermd van de sfeerloze recreatiezaal voor algemeen gebruik.

Zelfportretten

Osazee, Saron, Maysam, Benazir, Evita, Sarina, Briandy, Ani, Tony, Huangy en Milena tekenden in Open Atelier-workshops van de Vrolijkheid Katwijk hun zelfportret. De werken waren te

zien in de expositie *Zo ben ik* in de bibliotheek van Wassenaar, in samenwerking met Kinderatelier de Kleine Vis uit Delfshaven. Bij de opening vertelden ze prachtige verhaaltjes over zichzelf. Bryandi vertelde waar ze vandaan kwam en hoeveel broers en zussen ze heeft.

“Ik kan snel boos worden maar ik vind mijzelf ook mooi!”

Fotografie

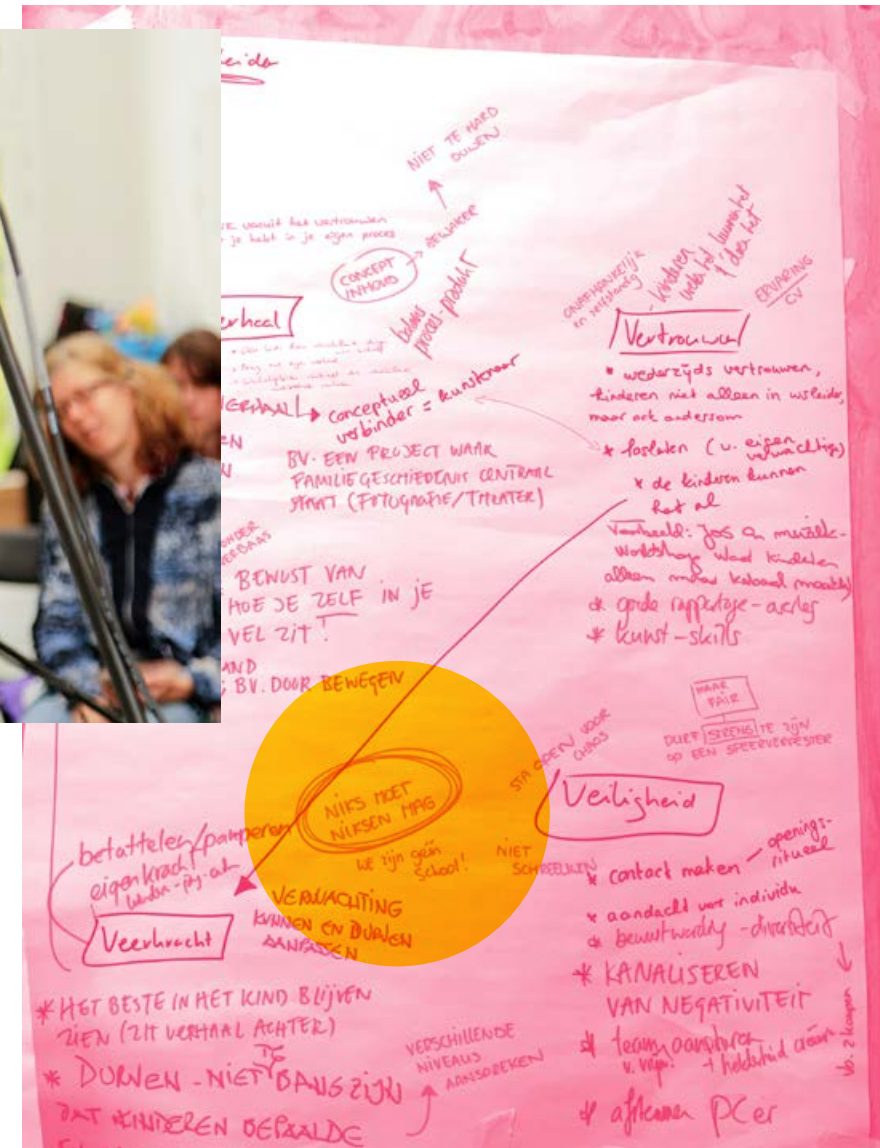
In Burgum maakten vijftien kinderen foto's van hun directe omgeving, van dierbare spulletjes en persoonlijke zaken. Vooraf bekeken zij werk van kunstenaars: hoe laten zij zichzelf en anderen zien in foto's en schilderijen. Vervolgens zijn bijbehorende attributen gezocht, achtergronden uitgedacht, is kleding geruild, werden ze geschminkt en volgden hun instructies aan de professionele fotograaf over hoe ze vastgelegd wilden worden tijdens een heuse fotoshoot. Elke dag werden nieuw gemaakte foto's kritisch met elkaar besproken. Wat is er gemaakt? Wat vinden we ervan? Waarom is het ene beeld sterker dan het andere? Wat vertelt het ons? Wat vertelt de maker over de foto? Zo ontstond per kind een selectie van eigen werk

voor de expositie. Tijdens de feestelijke opening met ruim vijfenzeventig bezoekers, werd er een film getoond van het hele werkproces en legden de jonge kunstenaars enthousiast uit wat ze gedaan hadden en hoe alles tot stand was gekomen.

Opening Zeewolde

Op 18 oktober 2017 opende locoburgemeester Van der Es van Zeewolde het Vrolijke Nest in aanwezigheid van heel veel bewoners en gasten. Er waren diverse workshops, dansshows, muziek, theater én heerlijke hapjes, bereid door de kinderen en hun ouders zelf. Ook vertegenwoordigers van partnerorganisaties waren aanwezig bij deze super Vrolijke dag.

De Vrolijke Academie

Vanzelfsprekend vindt de Vrolijkheid het van groot belang dat iedereen die voor de organisatie op een azc met kinderen en jongeren aan de slag gaat goed voorbereid is op dit werk. De Vrolijke Academie, het vernieuwde training-, coaching- en intervisieprogramma voor programmacoördinatoren, workshopleiders en vrijwilligers van de Vrolijkheid, zorgt hiervoor. Het programma is opgebouwd volgens een train-de-trainer model waarbij de voornaamste focus ligt op het trainen van de programmacoördinatoren zodat zij de workshopleiders, vrijwilligers en stagiairs in hun teams beter kunnen begeleiden en coachen.

Dit jaar zijn er trainers gezocht en samenwerkingen opgestart. De nieuwe trainingen kenmerken zich door meer aandacht voor verschillende leerstijlen, concrete behoeften

van vrijwilligers, diversiteit en het inzetten van kunst als katalysator. De start van de Academie heeft door personele uitval enige vertraging opgelopen. Aan het eind van het jaar zijn de eerste trainingen, *De 5 V's* en *Diversiteit*, van start gegaan. De waardering was hoog.

De Vrolijke Academie kreeg in 2017 dankzij een bijdrage van AMIF een flinke impuls. Het Oranje Fonds ondersteunt voor een periode van drie jaar specifiek de trainingen aan vrijwilligers binnen dit programma. Tijdens de *social pop-up* markt in het kader van de Jubileumbijeenkomst Oranje Fonds 15 jaar op 7 december verraste Koning Willem-Alexander de Vrolijkheid met een bezoekje. Het project Vrolijke Academie kan ook rekenen op financiële steun van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Inspiratiedag

In mei en september organiseerde de Academie twee landelijke inspiratiedagen. Programma-coördinatoren, vrijwilligers en andere leden van het netwerk kregen bijzondere optredens voorgeschoteld en konden tijdens workshops ervaringen uitwisselen.

Trainingen

Eind 2017 ging de nieuwe 5 V's training van start. Deze richt zich op de kernprincipes van de Vrolijkheid en is het startpunt voor iedereen die voor de Vrolijkheid aan de slag gaat. Deze training wordt in 2018 verder ontwikkeld met nieuwe trainers.

Operatie frisse peper

Hoe zet je de kernprincipes van de organisatie om in leerdoelen voor de Vrolijke Academie? Dat was de grote vraag waaraan een team van betrokken vrolijkheids onder begeleiding van Operatie Frisse Peper twee werksessies wijdde. Het resultaat is een mooi overzicht van competenties en leerdoelen.

Algemeen

	Doelstelling 2017	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Azc's waar Vrolijkheid actief is	27	27	27
Aantal workshops dat plaatsvond	4020	3987	4618
Presentaties workshopresultaten binnen en buiten een azc	180	110	98
Publiek dat presentaties bezocht buiten een azc		85	113
	8300	** 55271	*** 108402
Unieke deelnemers *	4880	5070	4686

* Gemiddeld zijn alle "unieke" kinderen en jongeren aanwezig bij minimaal 10 workshopsessies. Gezinnen die meedoen aan ouder-kind-projecten bestaan uit minimaal 1 ouder en 1 kind. Het totale bereik is dus minimaal 10 x hoger dan zichtbaar is in deze tabel.

** Ruim meer dan de doelstelling door optredens op grote evenementen als het Simmerdeis Festival in Drachten en het cultuurweekend 'De Opening' in Tilburg.

*** De expositie *Gelukzoekers* in Alkmaar trok 100.000 bezoekers

Medewerkers in het land

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
Vrijwillige teamleden van buiten het azc en die op azc wonen	275	261
Stagiairs	88	60
Freelancers	211	169

Aantal workshopdeelnemers, uitgesplitst naar leeftijd

< 6 jr	742	935
6-7 jr	877	596
8-11 jr	994	1116
12-13 jr	578	422
14 - 17 jr	503	529
18-25 jr.	789	610
> 25 jr.	587	478
Totaal	5070	4686

Meeting Point

Jonge azc-bewoners verzorgen verrassingsinterventies bij trainingen voor managers uit het bedrijfsleven; de jongeren ondersteunen deze mensen bij een belangrijke vraag in hun leven of werk. Ze zetten tijdens deze ontmoetingen hun wijsheid in, hun veerkracht en hun talent om iets van het leven te maken. De professionals worden door de jongeren uitgedaagd om hun vraag of probleemstelling vanuit een nieuw perspectief te benaderen. *Meeting Point* levert alle deelnemers, jongeren en volwassenen, unieke ervaringen op.

In 2017 heeft de Vrolijkheid tien nieuwe jongeren geworven en getraind. Het *Meeting Point* team heeft voor vaste opdrachtgever trainingsinstituut de Baak vijf keer een groep managers persoonlijk gecoacht. In 2018 besteden de nieuwe projectleiders Julien Oomen en Sam Yazdanpanna aandacht aan acquisitie (zorgen voor meer opdrachten en nieuwe jongeren), communicatie en marketing (flyers, website, filmpje) en inhoud van *Meeting Point* (jongeren in the *lead* laten en trainen).

Aantal workshopdeelnemers, uitgesplitst naar project

Kinderen – Vrolijke Ateliers

- Locaties
- Unieke deelnemers
- Lokale projecten
- Workshops
- Presentaties
- Bezoekers presentaties

Kinderen – Nest

- Locaties
- Unieke deelnemers
- Lokale projecten
- Workshops
- Presentaties
- Bezoekers presentaties

Ouder-kind

- Locaties
- Aantal gezinnen dat meedeed **
- Lokale projecten
- Workshops
- Presentaties
- Bezoekers presentaties

** GezIn = minimaal 1 ouder met 1 kind

Jongeren (18+)

- Locaties
- Unieke deelnemers
- Lokale projecten
- Workshops
- Presentaties
- Bezoekers presentaties

Doelstelling 2017	Realisatie 2017
27	27
3850	3342
260	460
2700	2942
180	203
7400	35971
4	4
450	1100
64	42
600	714
16	18
600	340
26	18
400	465
26	28
540	426
20	34
600	3500
18	23
180	789
18	23
180	230
10	14
300	600

Impact

Wie opgroeit in een azc wordt vaak vooral gezien als een ‘vluchtelingenkind’: identiteit wordt veelal gereduceerd tot het zijn van vluchteling alleen. Dat deprimeert en beschadigt de ontwikkeling, want vluchteling-zijn is een situatie, niet wie je bent.

Ook om andere redenen vormt het leven en opgroeien in het niemandsland van azc’s een serieuze bedreiging voor de psychosociale gezondheid van jonge azc-bewoners

De (vaak lange en) onzekere asielprocedure en de vele verhuizingen zorgen voor een gevoel van onzekerheid, terwijl er juist behoefte is aan stabiliteit, veiligheid en continuïteit¹. Het Internationale Verdrag voor de Rechten van het Kind bepaalt in artikel 22 dat aan elk kind dat de vluchtelingenstatus heeft of wenst te verkrijgen, speciale bescherming moet worden geboden. Artikel 39 bepaalt dat jeugdige slachtoffers van oorlog, geweld, misbruik of uitbuiting recht hebben op goede, passende hulp. De asielopvang in Nederland respecteert volgens Werkgroep ‘Kind in azc’ de kinderrechten echter onvoldoende². Het zijn deze constatering die de urgentie bepalen van de activiteiten van Stichting de Vrolijkheid.

De Vrolijkheid investeert in de ontwikkeling en *empowerment* van jonge azc-bewoners door kunst met hen te maken. Zo geeft de organisatie eigenzinnige en positieve invulling aan de wijze waarop kinderen en jongeren bescherming genieten in de asielopvang in Nederland en biedt zij hen tegelijkertijd de kans om zelf op hun (cultuur)eigen wijze mede vorm te geven aan deze opvang. Voor de Vrolijkheid begint het respecteren van kinderrechten bij het luisteren naar verhalen, het zien van talenten en het erkennen van elk individu.

“Ik was als kind al een verhalenverteller, een clown, de grappigste van de klas. Maar ik had nóóit gedacht dat ik acteur zou worden. Dat dat wél is gebeurd, is te danken aan de Vrolijkheid. Op een vrijdagavond mocht ik meedoen aan een theaterworkshop. Ik bleek talent te hebben. Extreem! Eindelijk had ik een doel, na als asielzoeker zo lang aan de zijlijn te hebben gestaan.”

Acteur, zanger en theatermaker Saman Amini in NRC Handelsblad 2017

1. Bron: Factsheet Asielzoekers en Gezondheidszorg, Pharos Expertisecentrum Gezondheidsverschillen, oktober 2015
2. Bron: Adviesrapport Zo kan het ook!, Werkgroep ‘Kind in azc’, november 2016

De *output* van de kunstzinnige en creatieve workshops en projecten van de Vrolijkheid in 2017 bestond uit 3987 vrolijke *community art* workshops, 110 optredens en exposities voor azc-bewoners en hun ouders en 85 optredens en exposities buiten het azc. In het azc werd een veilige omgeving geboden met positieve aandacht voor talenten en creatieve prestaties. Daar werden ruimte en omstandigheden gecreëerd om vorm te geven aan verhalen en dromen. De *outcome* daarvan was dat kinderen en jongeren zich ontspanden en werden aangemoedigd, uitgedaagd, gewaardeerd, geïnspireerd, gestimuleerd en uitgenodigd te experimenteren. Hun verbeeldingskracht en creatieve vermogens werden geprikkeld. Ze leerden hun talenten kennen en leerden diverse vaardigheden aan. Ze leerden samen te werken, verbeterden hun Nederlandse taal en maakten nieuwe contacten.

De impact daarvan is dat de Vrolijkheid bijdraagt aan het welzijn van de workshopdeelnemers, aan de versterking van hun veerkracht, aan hun psychosociale ontwikkeling en aan hun vermogen zelf problemen op te kunnen lossen (*empowerment*). Bovendien draagt de Vrolijkheid met dit alles in belangrijke mate bij aan de sfeer op het azc, en daarmee aan de leefomgeving van jonge bewoners.

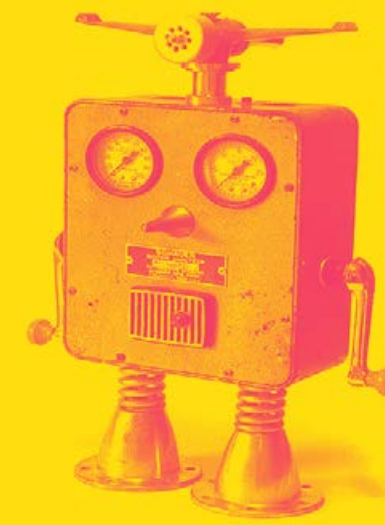
De impact van het werk van de Vrolijkheid verschilt per kind en is voor een deel gebaseerd op de aanname dat kinderen zich persoonlijk ontwikkelen door zich met kunst (maken) bezig te houden. Uit onderzoek blijkt dat hier ook een helende en therapeutische werking van uitgaat en dat het bijdraagt aan een gezonde psychosociale en culturele ontwikkeling. Het creëren zelf heeft een heilzame werking.

Kinderen, jongeren en hun ouders komen bij de Vrolijkheid op een positieve manier in contact met leeftijdsgenoten en anderen. Dit werkt vriendschappen in de hand en versterkt het prille nieuwe netwerk dat kinderen, jongeren en hun ouders opbouwen in Nederland. Zeker in het begin is het vaak het enige netwerk dat mensen hebben, zonder dat het direct is gebaseerd op het bieden van hulp. Het gaat hier om gelijkwaardige relaties van mens tot mens.

Kinderen en jongeren worden uitgedaagd te excelleren en krijgen hier ondersteuning bij. Voor sommigen geeft dit een zetje in de richting van een toekomstige carrière, voor anderen blijft het bij het creëren van nieuwe waardevolle (jeugd)herinneringen en het opbouwen van een netwerk.

September 2017
donderdag
15.30 uur 17.00 uur
voor kinderen van 4 t/m 12 jaar &
broers en zussen & vaders en moeders

Robots

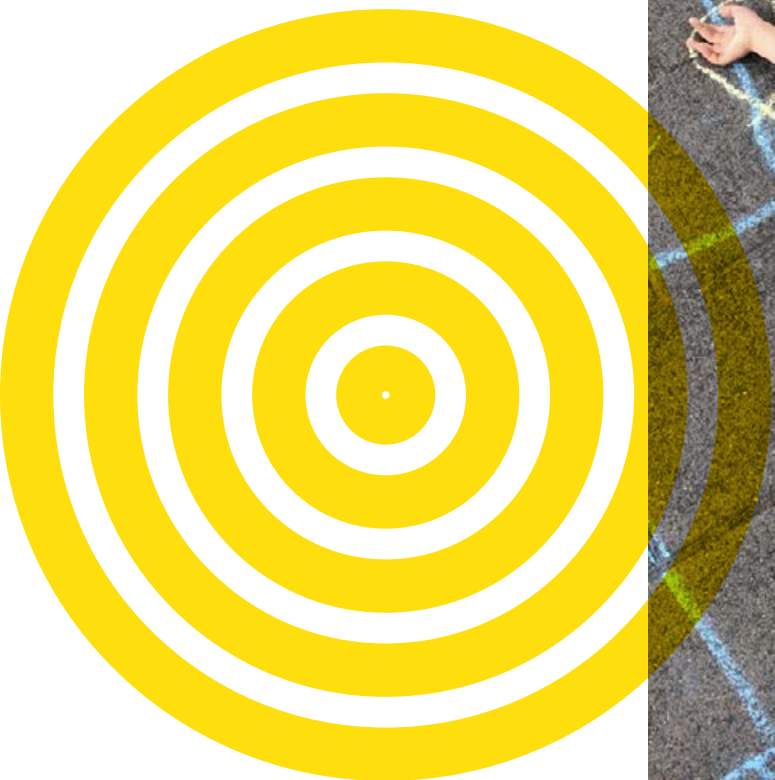
Wetenschappers als psychiater Kees Laban, forensisch orthopedagoog Eva Kuiper en klinisch psycholoog Fredrike Bannink adviseren een dergelijke veerkracht-georiënteerde benadering waarbij de nadruk ligt op het positieve: de kansen en mogelijkheden. Uit onderzoek van de Vrije Universiteit³ blijkt dat de 5 V's van de Vrolijkheid goed aansluiten bij de behoeften van kinderen en jongeren in azc's en dat de activiteiten van de Vrolijkheid positief bijdragen aan het welzijn van azc-bewoners. Het ruimte maken voor sociale verbindingen, externe contacten, afleiding en eigen verantwoordelijkheid zorgen voor versterking van veerkracht.

De mix van 'het mogen experimenteren', het 'leren kennen van nieuwe mensen', die naar je 'luisteren' en het 'als volwaardig mens gezien worden' heeft ook onverwachte impact. Hierover is meer te lezen in een ander onderzoek van de Vrije Universiteit naar de impact van de activiteiten van de Vrolijkheid. Dit wees uit dat deelnemers op de dimensies ontwikkeling, eigenwaarde en zelfvertrouwen positief effect ervaren. Het onderzoek stelt dat de Vrolijkheid niet alleen een belangrijke impact kan hebben in het leven van azc-bewoners, maar ook een bredere maatschappelijke rol vervult. Met de brugfunctie, het uit de wachtkamer halen van en gezicht geven aan jonge azc-bewoners naar

buiten toe oefent de Vrolijkheid gecontroleerde invloed uit op hun mobiliteit en hun gedrag. Gedurende de asielprocedure worden mogelijk psychische klachten, onaangepast gedrag en verdwijning in de (illegale) anonimiteit vermeden. De Vrolijkheid biedt een toekomstperspectief, ongeacht waar de kinderen en jongeren zich na afloop van hun procedure vestigen.

Naast Saman Amini hebben ook andere Vrolijke 'alumni' zich herhaaldelijk publiekelijk uitgesproken hoe het werk van de Vrolijkheid in positieve zin *life changing* voor hen is geweest. Gesterkt door eerdergenoemde onderzoeken en testimonials en indachtig Einstein's inzicht dat "*Everything that can be counted does not necessarily count and everything that counts cannot necessarily be counted*", verkiest de Vrolijkheid continuering en uitbreiding van haar activiteiten boven aanzienlijke investeringen van arbeid en middelen in nieuw onderzoek. De organisatie zoekt vooral bevestiging van het gewenste effect en impact door het vangen van verhalen. Verhalen die kinderen en jongeren vertellen in woord en in beeld, of in onder meer voorstellingen, optredens, foto's, schilderijen en ander werk. Zie ook de citaten en foto's in dit verslag. Verhalen als die van een moeder van wie een kind wekelijks het

3. Bron: Adviesrapport Zo kan het ook!, Werkgroep 'Kind in azc', november 2016

Vrolijke Atelier bezoekt. Kunstenaar Senad Alic vertelde dat ze dat bezoek van grotere waarde vindt dan nieuwe kleren. “Mijn kind maakt hier vrienden, ontspant en ontwikkelt talenten, met die investering komen een nieuwe jas en nieuwe schoenen later vanzelf”, zegt zij. Of het verhaal van Hooman Nassimi, sociaal entrepreneur uit Leeuwarden die in zijn werk veel voormalige amv-ers ontmoet. Stuk voor stuk vertellen zij hem hoe essentieel het deelnemen aan de activiteiten van de Vrolijkheid voor hun ontwikkeling is geweest. In 2018 en 2019 wil de Vrolijkheid méér jongvolwassenen die in hun jeugd regelmatig workshops van de organisatie volgden interviewen over hun ervaringen.

Empowerment is het vinden en vergroten van eigen kracht en capaciteiten. *Empowerment* staat ook voor het streven om vervulling van rechten en basisbehoeften van een doelgroep op te eisen. Om wat dit laatste betreft meer impact te kunnen hebben treedt de Vrolijkheid vanaf 2018 toe tot de Werkgroep ‘Kind in azc’. Deze coalitie van UNICEF Nederland, Defence for Children, VluchtelingenWerk Nederland, Kerk in Actie en War Child, zet zich middels lobby en onderzoek in voor de rechten van asielzoekerskinderen, met als doel hun situatie in het azc te verbeteren.

De organisatie

Programmacoördinatoren

Op elk azc waar de Vrolijkheid werkt vormen twee parttime programmacoördinatoren een team dat contact onderhoudt met een lokaal netwerk van kunstenaars, ondernemers en andere (financiële) partners. Zij plannen en organiseren minimaal een keer per week kunstzinnige en creatieve activiteiten voor en met kinderen, jongeren en ouders, en zorgen voor lokale fondsenwerving en de administratie. Ze zorgen voor een goede inbedding van de Vrolijkheid in de lokale gemeenschap, voor extra verbinding van de mensen binnen en buiten het azc. Ze zorgen dat er een prettige vrolijke ruimte is, en mooie materialen om mee te werken. De programmacoördinatoren begeleiden de kunstenaars, vrijwilligers en stagiairs. Samen heten zij de bewoners welkom, zorgen ze voor structurele vrolijke aanwezigheid, die vertrouwen wekt en uitnodigt tot meedoen. Deze programmacoördinatoren vormen een essentiële schakel in het organiseren van vrolijkheid in azc's. Zij werken op freelance basis nadat zij door een zorgvuldig selectieproces voor minimaal 1 jaar worden aangenomen. De financiële bijdrage aan programmacoördinatoren is in 2017 verhoogd van 0,15 naar 0,2 fte, en daarmee iets meer in lijn gebracht met het aantal uren dat zij daadwerkelijk besteden aan de Vrolijkheid.

Kunstenaars/workshopleiders

Ook kunstenaars zijn essentiële partners in het Vrolijke werkproces. De Vrolijkheid waarborgt de kwaliteit van kunstzinnige activiteiten en workshops door kunstenaars bij iedere activiteit te betrekken. Zij zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijke concept en het begeleiden van het creatieve proces. Kunstenaars die woonachtig zijn op het azc worden actief betrokken.

De Vrolijkheid is een netwerkorganisatie. De teams in de azc's, bestaande uit kunstenaars, vrijwilligers en stagiairs, worden aangestuurd door twee parttime programmacoördinatoren. Een klein kantoor team op het landelijk bureau in Amsterdam ondersteunt dit netwerk. Een vijfoppig bestuur stelt het beleid vast en controleert.

In het strategisch meerjarenplan 2017-2020 *Kunst en Netwerk* beschrijft de Vrolijkheid de strategische doelstellingen en prioriteiten en geeft ze aan welke activiteiten de komende jaren voor en met haar doelgroepen worden ontplooid. De Vrolijkheid ambieert op termijn landelijke dekking van de activiteiten. Daar werkt de organisatie de komende drie jaar naartoe door eerst het netwerk en de organisatie te versterken en aanzienlijk te investeren in de ondersteuning en vooral training (De Vrolijke Academie) van medewerkers en vrijwilligers in het land. De derde duidelijke keuze is het aanbod van activiteiten van jongeren sterk uit te breiden.

De Vrolijkheid hecht aan een divers netwerk van mensen die samen investeren in kinderen in asielzoekerscentra. De organisatie stelt zich ten doel dat minimaal een derde deel van het Vrolijke netwerk moet bestaan uit mensen met een vluchtelingenachtergrond inclusief bewoners van het azc zelf. In 2017 werd deze beleidsdoelstelling ruimschoots behaald in alle lagen van de organisatie.

Lokale teams in azc's

De lokale teams van de Vrolijkheid worden gevormd door programmacoördinatoren, kunstenaars (workshopleiders), vrijwilligers en stagiairs.

Landelijk kantoor

Een klein kantoor in Amsterdam met 18 werknemers, tezamen 12,8 fte, ondersteunt dit netwerk in het land. De medewerkers zorgen voor financiële, inhoudelijke, administratieve en communicatieve ondersteuning en inspiratie van de ruim 400 mensen met wie zij samen de Vrolijkheid vormen.

Begin 2017 zijn op het kantoor de afdelingen landelijke coördinatie en team inhoud weer op sterkte gebracht en samengevoegd tot één team Coördinatie en Inhoud. De medewerkers van dit team optimaliseerden de ondersteuning en coaching van de lokale teams. Er vonden vele werkbezoeken aan de lokale teams plaats, er werden nuttige tools als activiteit-tenkalenders ontwikkeld, er zijn verbeteringen aangebracht in de formats voor de kwartaal-rapportages en teamdossiers ontwikkeld die in 2018 verder geautomatiseerd en gedigitaliseerd worden.

In aanloop naar een in 2018 te actualiseren arbeidsvoorwaardenbeleid en functieherwaardering zijn er voor de leden van het Amsterdamse kantoor team nieuwe functieomschrijvingen opgesteld.

Directie & bestuur

Directie

De werkzaamheden van Stichting de Vrolijkheid worden gecoördineerd door het landelijk kantoor onder verantwoordelijkheid van één directeur, Taco Ruighaver. De directeur wordt door het bestuur benoemd en is verantwoordelijk voor de beleidsvorming, planning en aansturing van de organisatie en voor de uitvoering van de werkzaamheden. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur.

De directeur voert tweewekelijks overleg met het kantoor team en tweewekelijks overleg met het management team (MT). Het MT bestaat naast de directeur uit de zakelijk leider, de landelijk coördinator, de coördinator methodiek en trainingen en de communicatiemanager.

Vrijwilligers

De vrijwilligers van de lokale teams vormen de motor van de organisatie. De Vrolijkheid maakt geen onderscheid tussen vrijwilligers die op het azc wonen en vrijwilligers uit de buurt. De Vrolijkheid investeert in haar vrijwilligers door professionele begeleiding en trainingen en inspiratiedagen van de Vrolijke Academie.

Stagiairs

Stagiairs zijn een aparte categorie vrijwilligers. Stagiairs van kunstopleidingen kunnen van extra toegevoegde waarde zijn. Een stage bij de Vrolijkheid duurt minimaal drie maanden, omdat structuur en vaste gezichten belangrijk zijn voor de kinderen op het azc.

Eens per jaar heeft de directeur een functioneringsgesprek met de voorzitter en een lid van het bestuur. In 2017 bedroeg het bruto salaris (inclusief vakantiegeld) van de directeur € 68.670,- bij gemiddeld een 34-urige werkweek. De totale bezoldiging (salaris inclusief werkgeverslasten en pensioenpremies) bedroeg €84.605,-. Deze directiebeloning valt binnen de norm Adviesregeling beloning directeuren van Goede Doelen Nederland.

Bestuur

Het bestuur van Stichting de Vrolijkheid wordt gevormd door Farnoosh Farnia (voorzitter vanaf 15 februari 2017), Geert ter Horst (penningmeester), Dorien Marres (voorzitter, afgetreden op 15 februari 2017), Funda Mijde, Tom Schram (vanaf 15 februari 2017) en Sofie Vriens. Dit bestuur kwam in 2017 vijfmaal bijeen. Het bestuur is onafhankelijk en houdt onbezoldigd toezicht op de uitvoering. Het bestuur stelt het jaarplan, de begroting en het jaarverslag (inclusief de jaarrekening) vast. Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategie en het langetermijnbeleid van de stichting, de uitvoering van risicoanalyses en het treffen van voorzorgsmaatregelen om risico's te verkleinen. De erkenning vanuit het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) stelt eisen aan de bestuurlijke inrichting van de organisatie waar het bestuur op toeziet. Voorbeelden van dit laatste zijn

de jaarlijkse verantwoordingsverklaring in het jaarverslag en het directiestatuut. In 2017 heeft het bestuur besloten expliciet de *Code Cultural Governance*, een instrument voor goed bestuur en toezicht in de cultuursector, toe te passen. De beroepen en nevenfuncties van de bestuursleden leveren geen risico op voor belangenverstrengeling en de onafhankelijkheid is niet in het geding. Voor een overzicht van de beroepen en nevenfuncties van bestuursleden, zie achterin dit jaarverslag. Bestuursleden zijn onbezoldigd. Het bezoldigingsbeleid voor het bestuur is in 2017 wel aangepast met de invoering van een vacatieregeling voor bestuursleden. In 2017 heeft een bestuurslid een beroep gedaan op de maximale vacatieregeling van 1.500 euro.

Partners

Bij het realiseren van de doelstellingen ontvangt de Vrolijkheid bijzonder waardevolle steun van de Nationale Postcode Loterij, Stichting Kinderpostzegels Nederland en het Europese Asiel-, Migratie- en Integratie Fonds (AMIF). Overige partners staan elders in het verslag genoemd bij de projecten die zij ondersteunen.

Stichtingen, fondsen en overige organisaties

Om zoveel mogelijk kinderen te kunnen laten deelnemen aan creatieve workshops heeft de Vrolijkheid een actief fondsenwervingsbeleid dat bestaat uit het benaderen van zoveel mogelijk fondsen, gemeenten en provincies, scholen, kerken, serviceclubs en particuliere donateurs. Programmacoördinatoren bouwen lokaal aan netwerken en samenwerkingen. Zij schrijven lokale projectaanvragen, die in samenwerking met de fondsenwervers op kantoor ingediend worden. Het landelijk relatie-beheer ligt bij de fondsenwervers op kantoor. Zij maken een selectie van de meest kansrijke potentiële financiers, schrijven projectplannen in overleg met team Coördinatie en Inhoud, dienen deze in en houden contact over de voortgang. Deze methode heeft ertoe geleid dat veel organisaties de Vrolijkheid het afgelopen jaar gesteund hebben.

Zo maakte een bijdrage van het Nationaal Fonds Kinderhulp in azc Heerlen het project *Van Capoeira tot Ram Muay* mogelijk. In Rotterdam waren het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland, de Stichting Solidarodam en het Sint Laurensfonds betrokken bij het schilderproject *Toekomst in kleur*. Diverse projecten konden worden gerealiseerd met behulp van de subsidieplatforms voor lokale initiatieven Wijdoenmee.nu en Ikbengeweldig.nl. Het betreft onder meer *Expositie over de grenzen* in azc Grave, *Through the looking glass* in azc Leersum, de *Band zonder verblijfsvergunning* in azc Utrecht en *Theater Alice in Wonderland* in azc Katwijk.

Leerlingen van verschillende scholen brachten spontaan geld bijeen voor hun leeftijdsgenoten in azc's. Ouders en kinderen van Kinderopvang Dons hielden tijdens de meivakantie een sponsoractie, roeiers van het Amsterdamse Willem II brachten geld bijeen tijdens een speciale culturele avond. Verder ontving de Vrolijkheid in 2017 weer een groot aantal giften van kerkelijke organisaties en serviceclubs, zoals bijvoorbeeld de Soroptimistclub De Eemmond.

In mei stelde het bedrijf Oxford House de opbrengst van een benefietveiling van beeldende kunst ter beschikking aan de Vrolijkheid. Het Vrolijke Atelier in azc Amsterdam werd op

geknapt door medewerkers van Stryker, een medisch technologiebedrijf. Bovendien leverde dit bedrijf een financiële bijdrage bestemd voor muziekeducatie.

COA is voor de Vrolijkheid een onmisbare partner. De stichting werkt in door COA ter beschikking gestelde ateliers op de azc's. De lokale teams van de Vrolijkheid maken per azc passende afspraken met het management van de betreffende asielopvanglocatie. De Vrolijkheid onderhoudt goede banden met collega-instellingen die zich inzetten voor kinderen en kinderrechten, en samenwerkingspartners die zich net als de Vrolijkheid bezighouden met kunst, muziek, mensenrechten en vluchtelingen. Zo werkt de Vrolijkheid bij het realiseren van de doelstellingen, zowel landelijk als regionaal, samen met onder meer Kerk in Actie, de coalitie Stay Human en culturele partners als Art. 27, Sounds of Change, Classic Express en Musicians without Borders.

De Vrolijkheid dankt iedereen die met het netwerk investeerde in de kinderen en jongeren op de azc's.

Media

Inzake communicatie focust de Vrolijkheid vooral op *free publicity*. In principe worden er geen advertenties ingekocht of andere kosten gemaakt. Er worden (*online*) persberichten verstuurd en foto's ter beschikking gesteld. Voor alle foto's geldt dat (ouders van) herkenbaar afgebeelde azc-bewoners een toestemmingsformulier getekend en bij de programmacoördinatoren ingeleverd hebben vóór de Vrolijkheid dergelijke foto's naar buiten brengt.

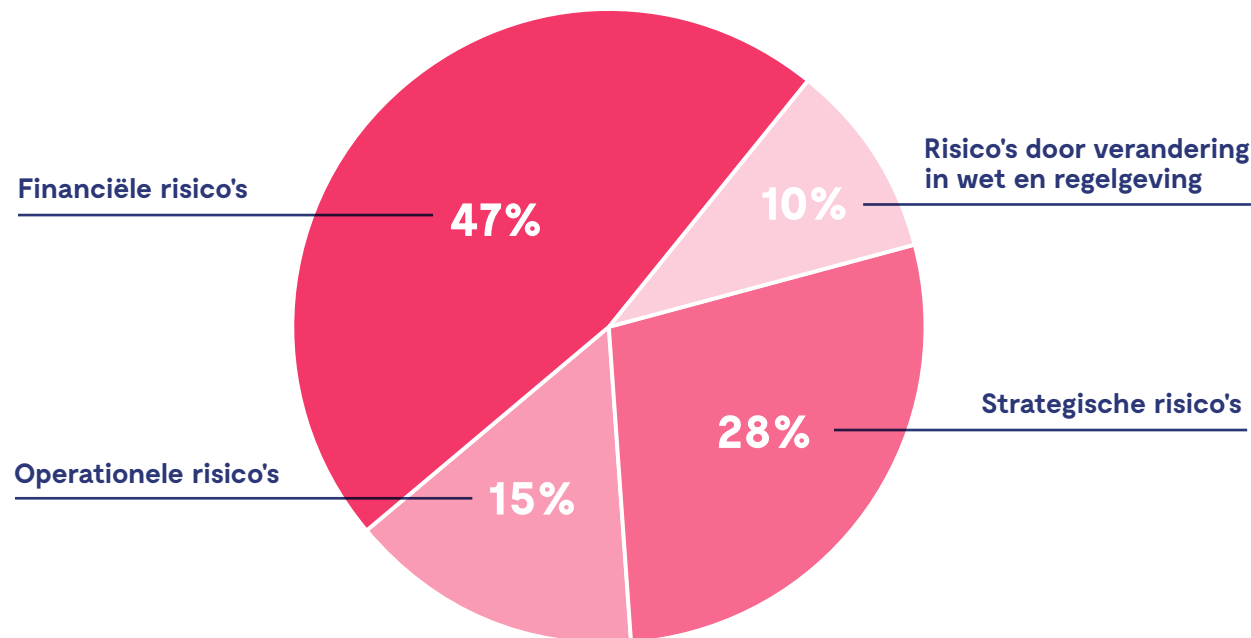
Diverse media berichtten dit jaar over de activiteiten van de Vrolijkheid. Zij brachten onder meer inspirerende verhalen over azc-bewoners die bijzondere concerten en voorstellingen verzorgden, foto's exposeerden of kunstwerken maakten. Programmacoördinatoren in het land zorgden voor mooie verslagen in lokale media en, steeds vaker, voor filmpjes op de diverse facebook- en Youtube-kanalen van de Vrolijkheid. Regelmatige posts deden het aantal facebookvolgers van de centrale pagina (onbetaald) stijgen van 2.000 tot bijna 4.500. De in 2016 vernieuwde website vrolijkheid.nl werd met regelmaat geactualiseerd. Door de afgenomen aandacht voor het thema 'vluchtelingen' zette de aanvankelijk ingezette stijging van de inkomsten uit de website helaas niet door. Met extra *online* communicatie-inspanningen poogt de stichting deze tendens in 2018 te keren.

Ruim vijftienduizend relaties, donateurs en andere geïnteresseerden ontvingen een drietal online nieuwsbrieven. Verder ontvingen zij uitnodigingen voor onder meer de expositie *Can You See Me* in de Amsterdamse Melkweg Expo.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is bij de Vrolijkheid verbonden aan de directe doelstelling van de organisatie. De stichting legt van nature de nadruk op het sociale aspect van verantwoord ondernemen door bij beslissingen een afweging te maken tussen de verschillende maatschappelijke, economische en persoonlijke effecten hiervan. De Vrolijkheid houdt rekening met belanghebbenden en waakt ervoor dat de organisatie niet deelneemt aan activiteiten die niet in het belang zijn van de doelgroep waarmee gewerkt wordt. Door positieve verhalen te delen geeft de Vrolijkheid een tegengeluid tegen uitsluiting en vooroordelen. Daarnaast beseft de organisatie een bredere verantwoordelijkheid te hebben dan het eigen werkterrein. Als maatschappelijke organisatie wenst de Vrolijkheid bij te dragen aan een duurzame en eerlijke wereld. Vanuit dat ideaal heeft de stichting de laatste jaren diverse maatregelen genomen die haar bedrijfsvoering groener en socialer maakten. Zo gebruikt de Vrolijkheid groene energie, scheidt het zijn afval en zet de stichting zich actief in om drempels weg te nemen voor mensen die voor ons werken. De Vrolijkheid wil zo bijdragen aan inclusie en integratie van mensen die recentelijk in Nederland zijn komen wonen. Het totaal van deze maatregelen formuleert de organisatie in 2018 in een samenhangend MVO-beleid.

Risico-categorieën in percentages

Risicobeleid

Het bestuur en de directie zijn goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onze kerheden, zowel binnen de Vrolijkheid als in het bredere werkveld. De directie inventariseert en bespreekt risico's regelmatig in het bestuur, management- en kantoor team, en in het netwerk van de Vrolijkheid. Daarbij zoekt de organisatie naar mogelijkheden om risico's te voorkomen, maatregelen om risico's te verkleinen en naar oplossingen als zich daadwerkelijk problemen voordoen. De houding ten aanzien van risico's die inherent zijn aan het werkveld van de asielopvang is risicomijdend. De operationele en financiële risico's worden elk kwartaal door het managementteam geanalyseerd, vanaf januari 2018 aan de hand van een risicomatrix gebaseerd op ISO31000.

De risicoanalyse van de Vrolijkheid kent vier hoofdcategorieën: strategische, operationele, financiële en juridische risico's. Per categorie

is een percentage geïdentificeerd van de mogelijke kans dat een risico zich daadwerkelijk voordoet en een bedrag voor de mogelijke impact van dat risico. Kans maal impact levert een waarde op voor de inherente risico's die de Vrolijkheid loopt, waarna bijbehorende beheersmaatregelen leiden tot een restrisico. Ter afdekking van dit restrisico houdt de Vrolijkheid een continuïteitsreserve aan van € 800.000. Bijgaande afbeelding geeft de percentuele verdeling per categorie weer. Bovengenoemde gestructureerde risicoanalyse is nieuw voor de Vrolijkheid. Vergelijkingen met voorgaande jaren kunnen derhalve niet gemaakt worden. In volgende jaarverslagen zal worden aangegeven of er zich wijzigingen hebben voorgedaan in de categorisering of waardering van risico's en wat daar de aanleiding voor was.

Strategische risico's

Toegang tot azc's

Het COA staat de Vrolijkheid toe om haar activiteiten te ontplooiën in asielzoekerscentra en draagt daar ook aan bij. Het COA stelt ruimtes en soms ook andere faciliteiten ter beschikking en draagt op een groot aantal locaties ook financieel bij aan de activiteiten. De relatie met COA is de laatste jaren geïntensiveerd. COA vindt het werk van de Vrolijkheid op haar centra van grote waarde en onderstreepte dat met de intentieverklaring die begin 2016 werd ondertekend.

Vanwege het strategische belang voor de uitvoering van de doelstelling van de stichting, investeert de Vrolijkheid in het onderhouden van een goede relatie op zowel operationeel, directie als bestuurlijk niveau. Klachten over de Vrolijkheid worden zorgvuldig afgehandeld. Als het gaat om klachten hanteert de Vrolijkheid een heldere klachtenprocedure, die voldoet aan de eisen die het CBF stelt aan de administratie en afhandeling van klachten. In 2017 zijn geen formele klachten binnengekomen. Toe- en afname van het aantal mensen in de asielopvang kan een effect hebben op de locaties waar de Vrolijkheid werkt. Dit risico vangt de

organisatie op door te werken met flexibel inzetbare teams en activiteiten die redelijk gemakkelijk verplaatsbaar zijn.

Eind april 2017 besloot het COA tot een grote krimpronde. Het aantal asielopvangcentra werd in de loop van 2017 teruggebracht van 106 naar 61. In vijf van de 45 azc's die werden gesloten was de Vrolijkheid actief: in de azc's Onnen, Oude Pekela, 's Gravendeel, Alkmaar en in de gezinslocatie Den Helder.

Reputatie

De Vrolijkheid kan haar projecten uitvoeren veelal dankzij publiek geld. Dit brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee. Het onderwerp 'asiel' is politiek beladen en de doelgroep is kwetsbaar en vaak in het nieuws. De Vrolijkheid is zich bewust van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die samenhangt met het werken in azc's. De stichting versterkt een positief beeld van mensen in de asielopvang. Door zowel politiek als religieus een neutrale positie te kiezen blijven de risico's die samenhangen met deze positionering beperkt. Desondanks zou de Vrolijkheid negatief in de publiciteit kunnen komen, bijvoorbeeld door misdragingen van medewerkers of kwalitatief ondermaatse activiteiten. Incidenten bij de Vrolijkheid op een azc kunnen leiden tot reputatieschade. Door een laagdrempelige en persoonlijke organisatiecultuur en zorgvuldige begeleiding, training en monitoring van de lokale teams borgt de Vrolijkheid dat er met voldoening en naar tevredenheid van de doelgroep en de partners wordt gewerkt.

De Vrolijkheid werkt alleen met mensen die in het bezit zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG), waaruit blijkt dat hun gedrag in het verleden geen bezwaar vormt voor het vervullen van hun specifieke taak of functie. Bewoners van het azc die als vrijwilliger werkzaam zijn kunnen geen VOG aanvragen als ze nog geen status en bsn-nummer hebben. Voor deze mensen geldt dat ze altijd samenwerken met een medewerker die wel een VOG heeft. Daarnaast ondertekenen alle medewerkers een Gedragscode waarin afspraken worden gemaakt over geheimhouding, omgang met de media, de regels op het azc en de veiligheid van de kinderen door het voorkomen van misbruik en mishandeling. Bij de activiteiten van

de Vrolijkheid is er één begeleider op elke vijf kinderen en geldt de afspraak dat medewerkers nooit alleen met een kind in een ruimte zijn. De Vrolijkheid kent een Meldprotocol kindermishandeling en (seksueel) misbruik. In 2017 werden er geen meldingen gedaan.

Beleidsvoornemens

Beleidswijzigingen in de politiek en bij het COA zouden de Vrolijkheid kunnen dwingen tot bepaalde onvoorziene beleidsaanpassingen. Dit geldt in mindere mate ook voor interne veranderingen en beleidswijzigingen bij partnerorganisaties. Om deze reden houdt de Vrolijkheid hier een reservering voor aan als onderdeel van de strategische risico-inschatting. In 2017 heeft een dergelijke onvoorziene verandering zich niet voorgedaan.

Andere aanbieders van activiteiten in azc's

De Vrolijkheid is niet de enige organisatie die activiteiten organiseert voor jonge azc-bewoners. Zo bieden War Child, UNICEF en Save the Children samen binnen het *TeamUp* programma sport- en spelactiviteiten. Ook is een aantal kleinere organisaties lokaal actief. De uitgesproken focus op kunstzinnige activiteiten maakt de Vrolijkheid nog steeds uniek in Nederland. Er bestaat een risico dat de aanwezigheid van deze andere aanbieders een negatieve invloed heeft op de mogelijkheden voor fondsenwerving voor de Vrolijkheid. De overeenkomst met het COA is in dit verband van belang. De organisatie heeft gekozen voor samenwerking met een beperkt aantal landelijke partners. In het strategische meerjarenplan heeft de Vrolijkheid zowel vastgelegd dat het zich blijft onderscheiden door het aanbod van kunstzinnige en creatieve activiteiten als dat ze op termijn in alle azc's actief wil zijn. In 2017 heeft de Vrolijkheid haar activiteiten afgestemd met het *TeamUp* programma en met andere lokale organisaties waardoor de verschillende programma's naast elkaar uitgevoerd konden worden. Dit heeft geen aanwijsbare invloed gehad op de fondsenwerving van de Vrolijkheid.

Operationele risico's

Kwaliteit medewerkers

De Vrolijkheid werkt vanuit een specifieke visie en gezamenlijke waarden. De implementatie van methodiek, werkprocedures en trainingen dragen bij aan het borgen van de kwaliteit van het werk van medewerkers. De competenties en weerbaarheid van medewerkers blijven een voortdurend aandachtspunt. Daarom investeert de Vrolijkheid in een zorgvuldige werving en selectie van nieuwe programmacoördinatoren en kunstenaars, een intensief trainings-, coachings- en intervisieprogramma (Vrolijke Academie) en voortdurende monitoring van de kwaliteit en het verloop van medewerkers. In 2017 is de kwaliteit van medewerkers verbeterd door trainingen en aangescherpte criteria en zorgvuldigheid in de werving en selectie. Bij de werving en selectie was het werken met kunst een belangrijke focus. Het verbeteren van de kwaliteit van medewerkers was al eerder een aandachtspunt uit voorgaande jaren, waar in 2017 stappen voorwaarts zijn gezet.

Fraude

De laagdrempelige en persoonlijke organisatiecultuur bij de Vrolijkheid draagt bij aan het voorkomen van fraude. De lijnen zijn kort, mensen kennen elkaar en afspraken zijn transparant. Ook de wijze waarop de financiële administratieve organisatie is ingericht, het zogenaamde '4-ogenprincipe' en de functiescheiding versterkt de rechtmatigheid van afspraken en betalingen. In 2017 werden geen gevallen van fraude gemeld of waargenomen.

Verandervermogen

Daar waar mogelijk vermijdt de Vrolijkheid langlopende financiële verplichtingen. Voor de activiteiten in de azc's worden geen langlopende contracten afgesloten. Voor de huur van het kantoor aan de Rigakade in Amsterdam is een huurcontact afgesloten voor een termijn van zeven jaar. Door de vaste lasten in verhouding tot de begroting laag te houden blijft de Vrolijkheid flexibel in het op- en terugschalen van haar activiteiten. Dit is, gezien de aard van

de asielopvang, ook nodig omdat azc's kunnen sluiten en bewoners verhuizen.

Op de sluiting in 2017 van de locatie Onnen was de Vrolijkheid voorbereid. Teams Alkmaar en Den Helder konden hun activiteiten continueren in een ander azc in hun stad. Het team 's Gravendeel ging in het azc Rijswijk aan de slag en het team Oude Pekela start per 1 januari 2018 in Ter Apel. Zo slaagde de Vrolijkheid er dankzij flexibel inzetbare mensen en budgetten in om ondanks deze krimpronde in 27 azc's actief te blijven.

Financiële risico's

Rechtmatige bestedingen

Stichting de Vrolijkheid minimaliseert financiële risico's en beheert het vermogen op verschillende direct opvraagbare spaarrekeningen, te weten Triodosbank, ING Bank en vanaf januari 2018 ook de SNS Bank. Gegeven haar inkomstenbasis en vermogenspositie is de Vrolijkheid risicomijdend. Met inachtneming van ethische normen streeft de stichting naar een maximaal financieel rendement. De beschikbare liquide middelen zijn door het veelal projectmatige karakter tijdelijk, en derhalve ongeschikt voor het beleggen in aandelen, obligaties, onroerend goed of andere risicodragende beleggingen. Baten worden veelal achteraf definitief vastgesteld wanneer is aangetoond dat aan de subsidievoorwaarden is voldaan. Voldoende kennis van deze voorwaarden, controle op de uitvoering van projecten, advies, en alertheid ten aanzien van veranderingen dragen zorg voor rechtmatige bestedingen binnen de Vrolijkheid. In 2017 werden geen onrechtmatige bestedingen geconstateerd.

Afhankelijkheid van fondsen en andere inkomstenbronnen

In verband met risicospreiding is het voor de Vrolijkheid van belang niet afhankelijk te zijn van één of enkele inkomstenbronnen. Dit bleef ook in 2017 een aandachtspunt voor het aandeel vrij te besteden inkomsten. De projectinkomsten van de Vrolijkheid kenmerken zich door een grote mate van spreiding. Zowel grote

als kleine, landelijke als lokale fondsen, subsidies, kerken, serviceclubs en donateurs dragen bij aan een gevarieerd palet aan inkomsten.

Liquiditeit

Inzicht in de liquiditeit van de Vrolijkheid is essentieel voor de financiering van haar activiteiten. Fondsen en subsidies worden onder verschillende voorwaarden toegekend met gevolgen voor het tijdstip waarop overgegaan wordt tot uitbetaling. De Vrolijkheid ontvangt haar inkomsten vooraf, achteraf en/of op basis van voorschotten. De liquiditeitspositie wordt minimaal eens per kwartaal geanalyseerd.

De uitvoering van projecten kan volgens planning verlopen, maar door omstandigheden ook vertragen, worden uitgesteld of afgezegd. Door inhoudelijke en financiële planning en monitoring voorkomt de Vrolijkheid dat subsidies moeten worden terugbetaald. Lokale teams van de Vrolijkheid ontvangen elke zes weken een intern financieel overzicht waarop gerealiseerde kosten en inkomsten staan voor het azc waar zij werkzaam zijn. In 2017 werden voor het Nestproject minder kosten gemaakt dan begroot. Dit resulteerde in niet-bestede projectgelden ter waarde van € 34.995 die daarom ook niet als baten zijn opgenomen.

Uitgaven kunnen daarnaast ook als niet subsidiabel worden beoordeeld. Het gevolg is dan dat baten moeten worden terugbetaald of dat toekenningen lager uitvallen dan begroot. Wanneer subsidies eenmaal zijn vastgesteld vervalt het risico op terugbetaling. Bij meerjarige projecten neemt het risico op mogelijke terugbetaling toe omdat dit veelal om grotere bedragen gaat over een langere termijn. In 2017 werden geen kosten als niet subsidiabel beoordeeld.

Verslaglegging en transparantie

De Vrolijkheid werkt met gemeenschapsgeld, dus elke euro moet verantwoord kunnen worden. Dit wordt verwacht door de toezichthouder voor goede doelen in Nederland, het Centraal Bureau Fondsenwerving, fondsen, overheden, donateurs, de onafhankelijke accountant en de bestaande richtlijnen en

wetgeving. De Vrolijkheid maakt deze verwachting waar. In 2017 werd de Vrolijkheid opnieuw getoetst en ontving de stichting het hernieuwde CBF keurmerk. Het CBF controleert goede doelen en beoordeelt het bestuur en beleid, de inkomsten en de uitgaven, en of hiervan een duidelijk verslag wordt uitgebracht.

De Vrolijkheid kent een onderscheid tussen financiële verslaggeving voor extern en intern gebruik. De externe verslaggeving bestaat uit een jaarverslag met een door de externe accountant gecontroleerde jaarrekening. In 2017 is de Vrolijkheid na een jarenlange controle door KPMG Accountants in goed overleg overgestapt naar WITH accountants.

De interne verslaggeving bestaat uit uitgebreide geconsolideerde kwartaalrapportages, bestaande uit een staat van baten en lasten, lastenverdeling, een liquiditeitsoverzicht, balans en financieel overzicht van de budgetten per azc.

De operationele en financiële risico's worden per kwartaal geanalyseerd door het managementteam. Zodoende bewaakt de Vrolijkheid de financiële positie en stelt die bij waar nodig. Het bestuur stelt de rapportages vast.

Monitoring en rapportages

Ieder kwartaal krijgt de landelijk coördinator van de programmacoördinatoren een uitgebreide inhoudelijke rapportage van het betreffende azc. Zo'n kwartaalrapportage geeft inzicht in het aantal kinderen dat is bereikt, het aantal workshops en projecten, de status van de regionale fondsenwerving, voorbeelden en verhalen, de planning van het komende kwartaal en personele ontwikkelingen. De landelijk coördinator en team Coördinatie en Inhoud kijken naar de behaalde resultaten ten opzichte van het oorspronkelijke plan. Waar nodig wordt er aangepast of overlegd. Via intranet heeft iedere programmacoördinator inzicht in budget en dekkingsplan. Deze informatie wordt elke zes weken geactualiseerd. De financiële en inhoudelijke resultaten worden gebundeld tot een managementkwartaalrapportage, die wordt besproken en beoordeeld door de directeur. Vervolgens wordt er gerapporteerd aan het bestuur. Publieke verantwoording van alle resultaten en de besteding van de

middelen vindt plaats in dit jaarverslag en de jaarrekening. Waar nodig ontvangen projectfinanciers een rapportage van afzonderlijke projecten. Zo houdt de Vrolijkheid in alle lagen van de organisatie toezicht op de optimale besteding van middelen, zodat de doelstelling zo effectief en doelmatig mogelijk gerealiseerd wordt.

Wet- en regelgeving

Het kabinet Rutte III erkent in het regeerakkoord dat de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA) niet functioneert en heeft aangekondigd dat de wet zal worden vervangen. Wanneer dit gaat gebeuren en waardoor de wet wordt vervangen, moet nog worden uitgewerkt.

De Vrolijkheid werkt veel met freelancers en volgt de veranderende wet- en regelgeving op de voet. Legaltree, PwC en verloningsbedrijf Tentoo adviseren hierbij. Ieder jaar wordt geëvalueerd of de wijze waarop freelancers worden ingehuurd voldoet aan de wet. Met ingang van 25 mei 2018 vervangt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) de oude Wet Bescherming Persoonsgegevens. Dit heeft ook gevolgen voor de Vrolijkheid. Dit heeft in 2017 geleid tot een nieuwe ICT oplossing en voorbereidingen voor de introductie van een CRM-systeem. Onderdeel hiervan is een nieuwe database voor het adressenbestand met herijkte protocollen aangaande veiligheid en beheer. Hiermee beschermt de Vrolijkheid de privacy en worden boetes en klachten voorkomen. In de periode januari - mei 2018 worden nog veranderingen doorgevoerd in de contractadministratie van de Vrolijkheid.

Het bestuursverslag en de jaarrekening van de Vrolijkheid zijn opgesteld in overeenstemming met Richtlijnen voor de jaarverslaglegging 640 en 650 Fondsenwervende Instellingen.

Het bestuur van Stichting de Vrolijkheid heeft op 13 maart 2018 het jaarverslag en de jaarrekening over 2017 vastgesteld.

Financieel verslag

Veranderingen in de hernieuwde richtlijn RJ650 leiden voor de Vrolijkheid tot aanpassingen in de weergave van de jaarrekening en een zogenaamde stelselwijziging.

In voorgaande jaren werden baten aan een boekjaar toegerekend op basis van een meerjarige projectplanning, ongeacht het jaar waarin bestedingen plaatsvonden. Wat niet was besteed werd middels een bestemmingsfonds gereserveerd voor een volgend projectjaar.

In het jaar 2017 wordt dit herzien, met als gevolg dat bestemmingsfondsen uit 2016 zijn uitgeput in 2017 en baten voor activiteiten in 2018 niet als baten 2017 maar als vooruit ontvangen bijdrage op de balans zijn opgenomen.

De baten 2017 komen hierdoor lager uit, op 1,99 miljoen euro. In vergelijking met vorig jaar is dit een daling van 14% en ten opzichte van de begroting is het een daling van 17%. De lagere baten ten opzichte van de begroting en ten opzichte van 2016 worden met name veroorzaakt door uitstel van uitvoering van diverse projecten. De realisatie van de som der lasten valt met 2,12 miljoen euro 5% lager uit dan vorig jaar, en 14% lager dan de begroting. Dit zit met name in de bestedingen aan de doelstelling, te weten de uitvoering van projecten.

Het jaar 2017 is met een negatief resultaat van 126 duizend euro afgesloten. Dit is ten aanzien van de begroting 68 duizend euro lager doordat meer bestedingen werden gefinancierd uit de bestemmingsreserve. Voor activiteiten die in 2017 werden uitgesteld naar 2018 worden de baten ook pas in 2018 opgevoerd.

Het resultaat werd als volgt bestemd:

1. Toevoeging continuïteitsreserve €0,-
 2. Onttrekking bestemmingsreserve €59.750
 3. Onttrekking bestemmingsfondsen €66.498
- In de herziene grondslagen conform RJ 650 ligt nu vast dat alle baten moeten worden opgenomen voor zover sprake is van besteding. Deze

wijziging zorgt voor een betere match tussen baten en lasten.

Voor 2018 is de verwachting dat de baten zullen groeien naar 2,6 miljoen baten. Hiervan is tot nu toe reeds 2,3 miljoen euro gerealiseerd. Een andere belangrijke stelselwijziging betreft de manier waarop de jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij is opgenomen. Deze wordt niet langer als bate in het jaar van feitelijke ontvangst opgenomen, maar in het jaar van toekenning. Als gevolg hiervan neemt de continuïteitsreserve met 500.000 euro toe ten opzichte van 2016.

Ook de indeling van de baten is door de aanpassing in RJ650 veranderd (van 3 naar 7 categorieën), terwijl de samenstelling van de baten in grote lijnen hetzelfde blijft. De Vrolijkheid realiseert haar doelstellingen in belangrijke mate door middel van eenmalige projectgelden. Dit geldt niet voor de vaste bijdrage van de Nationale Postcode Loterij die op basis van een 5-jarig contract wordt toegekend en een reeks meerjarige projecttoekenningen zoals van het Europese Asiel-, Migratie- en Integratie Fonds (AMIF) en vaste partners zoals Stichting Kinderpostzegels die wel jaarlijks projecten toekennen, maar waarbij de samenwerking op de lange termijn door beide partijen als belangrijk wordt aangemerkt. Op lokaal niveau dragen de gemeentes Smallerland, Almere, Alkmaar, Den Helder, Oisterwijk, Heerlen en de provincie Groningen ook trouw bij aan de activiteiten van de Vrolijkheid, maar voor deze subsidies moet wel jaarlijks een aanvraag worden ingediend. De stelselwijziging heeft ook een impact op het percentage bestedingen aan de doelstelling dat stijgt van 86% naar 93%. De Vrolijkheid hanteert een richtlijn om dit percentage boven de 80% te houden. Conform doelstelling is de investering in fondsenwerving bijna verdubbeld, maar als percentage van de totale baten blijft deze nog steeds onder de doelstelling van 5%. De realisatie van het kengetal % Beheer en administratie blijft met 8% binnen de interne organisatienorm van maximaal 12%.

Vooruitblik 2018

In het *Strategieplan 2017-2020* is de uitbreiding van de activiteiten naar alle azc's vanaf medio 2019 het belangrijkste doel. De Vrolijkheid bereidt dit zorgvuldig voor door het netwerk en de organisatie te versterken. Daarnaast is een geleidelijke verschuiving van projectfinanciering naar programmafinanciering een tweede doel voor deze middellange termijn.

De Vrolijkheid start in 2018 op vijf nieuwe locaties, deels ter vervanging van in de loop van 2017 gesloten azc's. Het totale aantal locaties komt in 2018 op dertig. De uitvoering

van de Vrolijke Academie versterkt het netwerk en de organisatie: in 2018 staat naast verdere ontwikkeling ook intensieve uitvoering van nieuwe trainingen en intervisiebijeenkomsten in de planning. In het voorjaar vindt in samenwerking met Stichting Kinderpostzegels Nederland en ICDI een studiereis naar Bosnië plaats, waar het Nest-model werd ontwikkeld.

In het vroege voorjaar brengt de Academie de uitgave *Eerste Hulp bij Vrolijkheid* uit, een inspirerend kwaliteitskader voor programma-coördinatoren. De multifunctionele ruimte van het landelijk kantoor van de Vrolijkheid in de Amsterdamse Houthaven ondergaat een renovatie, waarna deze goed geoutilleerd is voor trainingen van de Vrolijke Academie. ICM is een nieuwe partner van de Vrolijkheid. Het opleidings- en trainingsbureau biedt medewerkers van de Vrolijkheid de kans zich verder te ontwikkelen en nieuwe expertise op te doen.

Om de interne informatievoorziening over contacten met en resultaten van de teams in het land beter te stroomlijnen en te professionaliseren ontwikkelt en implementeert de Vrolijkheid in het eerste half jaar in samenwerking met Pixelbyte een nieuw CRM systeem. De lokale teams van de Vrolijkheid hebben in 27 azc's in jaarplannen weer bijzondere en uiteenlopende projecten opgenomen. Deze projecten bestaan uit muziek, theater, dans, beeldende kunst en ook veel nieuwe media en technieken. Nieuw is de samenwerking met Kinderen voor Kinderen van BNN/VARA die zang- en dansworkshops organiseren. Ook de schaal waarop het jongerenproject *Dromers van Dromen* wordt uitgevoerd voor jongeren van 15 tot 25 jaar is groter dan ooit dankzij een aantal in 2017 hiervoor gevonden partners. Theatergroep IND komt dit jaar met een nieuwe

theatervoorstelling, geregisseerd door Nazanin Taheri. Het aantal filmprojectweken voor jongeren, georganiseerd in samenwerking met The One Minutes Jr., neemt dit jaar toe van drie naar vijf.

De tendens dat programmacoördinatoren en kunstenaars steeds meer projecten organiseren rond minder traditionele kunstgenres zet zich voort. In Burgum ontwikkelt het team Radio de Vrolijkheid, een project dat later landelijk navolging krijgt. In zo'n vijf azc's doet men mee met een landelijk modeproject. Nieuwe media (animatie, interactieve media, *virtual reality*) winnen aan populariteit. In samenwerking met Cinekid en de VPRO werkt de Vrolijkheid aan een zogenaamde 'AZC-Soap'. Scenarioschrijver Robert Alberdingk Thijm neemt het script voor zijn rekening. *AZC style* is een nieuw landelijk foto- en digitale kunstproject. Door met dergelijke nieuwe cultuuruitingen aan de slag te gaan, sluiten de teams van de Vrolijkheid aan

bij de behoeftes van kinderen en jongeren. Passend bij de ambitie om aanwezig te zijn op alle azc's streeft de Vrolijkheid op de middellange termijn ook naar meer zichtbaarheid. Op Bevrijdingsdag, 5 mei, organiseert de Vrolijkheid in Leeuwarden in samenwerking met diverse partners het festival *Onderweg*. Leeuwarden en Friesland zijn dit jaar Europese Culturele Hoofdstad. Het festival presenteert onder meer de hoogtepunten van drie jaar kunstproductie in azc's in het kader van het door AMIF ondersteunde project *Onderweg*. Bewoners van ruim 20 azc's, medewerkers uit het hele land en bezoekers aan het bevrijdingsfestival in Leeuwarden vieren samen de creativiteit die de Vrolijkheid elk jaar weer stimuleert en bevordert.

Stichting de Vrolijkheid treedt in 2018 toe tot de Werkgroep 'Kind in azc', die in het voorjaar een nieuw onderzoek naar het welzijn van kinderen in azc's presenteert.

Begroting 2018

	x 1000
1. Programma's in azc's	€
- A. Vrolijke Ateliers	1.264
- B. Jongeren	212
- C. Ouder-kind-project	117
- D. Nest	500
2. Vrolijke Academie	200
3. Communicatie en events	60
Lasten van de doelstelling	2.353
Kosten Werving	85
Kosten Beheer en administratie	162
Som van de lasten	2.600

Oost west Concerttournee

In november vond in samenwerking met het Nederlands Blazers Ensemble (NBE) een reeks van tien concerten plaats. NBE en een tiental door de Vrolijkheid in diverse azc's gescoute muzikanten ontwikkelden en speelden samen een avondvullend programma. De Vrolijke muzikanten kwamen onder andere uit Almere, Gilze, Utrecht en Amsterdam, varieerden in leeftijd van 14 tot 54 jaar en reisden met het NBE langs theaters van Leeuwarden tot Heerlen en van Enschede tot Paradiso Amster-

dam. De concerten werden goed bezocht, de muzikanten leerden veel en startten een nieuw netwerk.

**"I will never forget these days
and we will keep in touch of
course - love you all"**

Khales, 24 jaar, Utrecht

Jaarrekening 2017

Samenvattend financieel overzicht

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Realisatie 2017	Begroting 2018
	€	€	€	€
Som der baten	2.312.604	2.386.746	1.989.007	2.600.000
Besteed aan doelstellingen	1.992.604	2.176.777	1.852.081	2.353.000
Kosten werving baten	46.407	83.797	85.976	85.000
Beheer en administratie	183.046	186.171	177.483	162.000
Som der lasten	2.222.058	2.446.745	2.115.540	2.600.000
Financiële baten en lasten	2.218	2.000	286	0
(resultaat)	92.763	-57.999	-126.247	0

De realisatie van de som der baten van 1,99 miljoen euro betekent een daling van 14% in vergelijking met vorig jaar. Ten opzichte van de begroting blijven de baten met 17% achter. De belangrijkste reden hiervoor is de impact van de stelselwijziging agv de herziene RJ 650. Dit heeft gezorgd voor 0,19mio lagere baten in 2017. Verder worden toekenningen voor het project Dromers van Dromen ter hoogte van 0,15mio euro niet zoals oorspronkelijk voorzien in 2017, maar pas in 2018 als baten verantwoord.

Voor 2018 is de verwachting dan ook te kunnen groeien naar 2,6 miljoen baten. Hiervan is tot nu toe reeds 2,3 miljoen euro gerealiseerd.

De realisatie van de som der lasten valt met 2,12 miljoen euro 5% lager uit dan vorig jaar, en 14% lager dan de begroting. Dit zit met name in de bestedingen aan de doelstelling.

Het jaar 2017 is met een negatief saldo van 126.247 euro afgesloten. Deze wordt als volgt bestemd:

1. Toevoeging continuïteitsreserve 0,-
2. Onttrekking bestemmingsreserve 59.750 euro
3. Onttrekking bestemmingsfondsen 66.498 euro

Kengetallen

	Realisatie 2016	Realisatie 2017
1. % Besteed aan doelstellingen	86%	93%
2. % Wervingskosten	2%	4%
3. % Beheer en administratie	8%	8%
4. % Besteding lasten	90%	88%

Deze kengetallen worden als volgt berekend:

- 1. Dit percentage wordt verkregen door het totaal van de bestedingen aan de doelstellingen te delen door de som der baten.
- 2. Dit percentage wordt verkregen door de wervingskosten te delen door de som der baten.
- 3. Dit percentage wordt verkregen door het totaal van de bestedingen aan beheer en administratie te delen door de totale lasten.
- 4. Dit percentage wordt verkregen door het totaal van de besteding aan de doelstelling te delen door de som der lasten.

Het percentage bestedingen aan de doelstelling stijgt van 86% naar 93%.

Conform doelstelling is de investering in fondsenwerving bijna verdubbeld, maar als percentage van de totale baten blijft deze nog steeds onder de 5%.

De realisatie van het kengetal % Beheer en administratie blijft met 8% binnen de interne organisatienorm van maximaal 12%.

Balans per 31 Dec 2017 (na resultaatbestemming)

Activa	2017	2016
	€	€
1. Bedrijfsmiddelen	15.881	19.607
Vorderingen en overlopende activa		
2. Bijdragen particulieren en bedrijven	3.000	0
3. Bijdragen loterijorganisaties	500.000	0
4. Subsidies overheden	46.828	3.000
5. Bijdragen overige organisaties zonder winststreven	254.587	144.300
6. Overige vorderingen	7.385	7.409
7. Overlopende activa	17.694	17.923
	829.494	172.632
8. Liquide Middelen	2.190.495	2.153.097
Totaal Activa	3.035.870	2.345.336
Passiva		
Reserves		
9. Continuïteitsreserve	800.000	300.000
10. Bestemmingsreserve	73.723	133.473
	873.723	433.473
fondsen		
11. Bestemmingsfondsen	0	216.964
	873.723	650.437
Kortlopende schulden		
12. Vooruitontvangen bijdragen	2.029.656	1.472.301
13. Schulden aan leveranciers en handelscrediteuren	11.255	2.045
14. Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	0
15. Overige schulden	80.856	182.461
16. Overlopende passiva	40.379	38.092
	2.162.147	1.694.899
Totaal Passiva	3.035.870	2.345.336

Staat van Baten en Lasten

Baten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
17. Baten van particulieren	61.356	80.000	83.997
18. Baten van bedrijven	14.540	15.000	12.635
19. Baten van loterijorganisaties	652.135	776.266	748.107
20. Subsidies van overheden	553.836	631.775	523.640
21. Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	0	0	0
22. Baten van andere organisaties zonder winststreven	707.140	883.705	944.225
23. Baten als tegenprestaties van goederen/diensten	0	0	0
Som der baten	1.989.007	2.386.746	2.312.604
Lasten			
24. Besteed aan doelstellingen			
a. Vrolijke Ateliers	1.063.064	1.073.956	1.111.974
b. Jongeren	68.285	134.516	123.568
c. Ouder-kind	165.873	196.840	235.699
d. Nest	364.061	515.251	383.155
e. Vrolijke Academie	81.310	141.802	19.655
f. Communicatie en events	109.488	114.411	118.552
	1.852.081	2.176.777	1.992.604
25. Wervingskosten baten			
Wervingskosten baten	85.976	83.797	46.407
26. Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	177.483	186.171	183.046
Som der lasten	2.115.540	2.446.745	2.222.058
Saldo voor financiële baten en lasten	-126.53	-59.999	90.546
27. Saldo financiële baten en lasten	286	2.000	2.218
Saldo baten en lasten	-126.247	-57.999	92.763

Bestemming saldo 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>Toevoeging/onttrekking aan:</u>			
Continuïteitsreserve	0	25.000	50.000
Bestemmingsreserve	-59.750	17.884	89.466
Bestemmingsfondsen:			
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Burgum)	-41.608	-37.000	41.608
Nationale Postcode Loterij (inzake Nest)	0	-63.883	150.466
Prins Bernhard Cultuurfonds (inzake Tijd voor Tapijten)	-15.000		15.000
Stichting Corbello (inzake Nest)	-5.000		5.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Alkmaar)	-763		763
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Den Helder)	-1.800		1.800
Mitost E.V (inzake Tandem)	-2.327		2.327
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Katwijk)	0		-13.609
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Ouder-kind)	0		-5.237
Fonds voor Cultuurparticipatie (inzake Tijd voor Tapijten)	0		-75.000
Fonds voor Cultuurparticipatie/Prins Bernhard Cultuurfonds/Fonds21 (inzake Wereldwoorden)	0		-57.100
Fiep Westendorp Foundation (inzake Vertel tot 10)	0		-24.724
AMIF (inzake Onderweg)	0		-42.876
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Can You See Me)	0		-3.943
Menzis (inzake Ouder-kind)	0		-15.000
Adessium Foundation (inzake Gezinslocaties)	0		-26.177
Totaal saldo	-126.247	-57.999	92.763

Gedurende 2017 zijn alle bestemmingsfondsen van 2016 onttrokken.

De bestemmingsreserve uit 2016 van 133,5 duizend euro is volledig onttrokken. De nieuwe bestemmingsreserve per 31 december 2017 van 73,7 duizend euro wordt in 2018 aangewend voor Vrolijke Ateliers en Ouder-kind.

Kasstroomoverzicht

	2017	2016
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat (saldo baten en lasten)	-126.247	92.763
Rentebaten	286	2.218
Resultaat voor rentebaten (bedrijfsresultaat)	-126.533	90.546
Aanpassingen voor:		
→ Afschrijvingen	7.053	6.363
→ Overige waardeveranderingen	0	0
→ Mutatie werkkapitaal	157.986	1.024.284
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	38.506	1.121.192
Ontvangen interest	2.218	4.428
Ontvangen dividend	0	0
Betaalde interest	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	40.724	1.125.620
Investeringsactiviteiten	3.326	3.423
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	3.326	3.423
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Netto kasstroom	37.398	1.122.197
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	0	0
Mutatie geldmiddelen	37.398	1.122.197
Stand liquide middelen per 1 januari	2.153.097	1.030.900
Stand liquide middelen per 31 december	2.190.495	2.153.097
	37.398	1.122.197

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, die terstond opeisbaar zijn.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid (De Vrolijkheid) is statutair gevestigd in Amsterdam en houdt kantoor aan de Rigakade 16. De jaarrekening bevat de financiële informatie van een individueel rechtspersoon.

De Vrolijkheid is een fondsenwervende organisatie, primair gericht op creatieve en kunstzinnige activiteiten voor kinderen in asielzoekerscentra.

Toegepaste standaarden & stelselwijziging in de jaarverslaggeving

Veranderingen in de hernieuwde richtlijn RJ650 leiden voor de Vrolijkheid tot aanpassingen in de weergave van de jaarrekening en een zgn. stelselwijziging. De volgende punten zijn aangepast:

- de indeling van de baten is aangepast van 3 naar 7 categorieën
- de wijze waarop baten worden toegerekend aan een bepaald jaar. Voorheen werd o.b.v. een projectplanning een verdeling per jaar gemaakt, en werd het deel van het boekjaar wat niet besteed was als bestemmingsfonds geboekt; het deel wat volgens de projectplanning na het boekjaar zou worden uitgevoerd werd niet als fonds/bate verantwoord, maar stond als vooruitontvangen bijdrage op de balans.
- de jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij wordt niet langer als bate genomen in jaar van ontvangst, maar in het jaar van toekenning, met als gevolg dat de continuïteitsreserve met 500.000 is toegenomen t.o.v. 2016.

In de grondslagen ligt nu vast dat alle baten moeten worden opgenomen voor zover sprake is van besteding. Deze wijziging zorgt voor een betere matching tussen baten en lasten. Het gevolg hiervan is dat het jaar 2016 niet 1-op-1 te vergelijken is met 2017.

De vergelijkende cijfers met betrekking tot het jaar 2016 zijn gelijk aan de gepubliceerde jaarrekening 2016 en niet herzien. Het aantal projecten dat wordt geraakt door deze stelselwijziging is dusdanig groot, dat terugrekening van de vergelijkende cijfers in alle overzichten praktisch niet goed uitvoerbaar is. Gegeven het geringe effect op het resultaat van 2016 wordt het inzicht er ook niet wezenlijk mee verhoogd.

De impact van de stelselwijziging op de jaarcijfers 2017 is als volgt:

Resultaat (Staat van Baten en Lasten):
Resultaateffect door lagere baten in 2017 van in totaal 193.670 euro. Dit betekent dus een lager resultaat.

Eigen vermogen 2017 (Balans):
Balanseffect van de 500.000 euro vaste bijdrage Nationale Postcode Loterij. Deze correctie is gedaan per 1-1-2017 en betekent een hogere continuïteitsreserve. Deze correctie is per 1 -1-2017 en loopt niet via het resultaat.
Balanseffect door een correctie op het bestemmingsfonds van 150.466 euro i.v.m. Nest toekenning Nationale Postcode Loterij. Deze correctie is gedaan per 1-1-2017 en betekent een lagere bestemmingsfonds (en loopt ook niet via het resultaat).
Balanseffect door lagere baten in 2017 van in totaal 193.670 euro. Deze loopt via het resultaat en betekent een lager bedrag aan bestemmingsfondsen.

De genormaliseerde totale baten van 2017 en 2016 volgens de nieuwe grondslag ziet er als volgt uit:
2017: baten in jaarrekening 1.989.007 euro plus 31.503 (= deel van de baten mbt onttrekking bestemmingsfondsen 2016 die zijn besteed in 2017: (66.498-34.995) = 2.020.510 euro
2016: baten in jaarrekening 2.312.604 minus 216.964 (=bestemmingsfonds 2016) plus 250.057 (= deel v/d baten m.b.t. onttrekking bestemmingsfondsen 2015 die zijn besteed in 2016: 263.666 - 13.609) = 2.345.697 euro

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de Resultaatbepaling

De Jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in zijn algemeenheid in de Staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Voor de batenverantwoording naar de specifieke batencategorieën zie uitleg onder Resultaatbepaling.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur zich oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De materiële vaste activa bestaan uit inventaris en computers inclusief software.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de gebruiksduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beeindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Computers en software: 50%
- Inventaris: 5% tot 20%

Bijzondere waardeverminderingen

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te bepalen voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardevermindering

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: Overige vorderingen, kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen.

De Vrolijkheid maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien echter financiële instrumenten bij de vervolgwaardering worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, worden direct toerekenbare transactiekosten bij de eerste waardering direct verwerkt in de staat van baten en lasten.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde

kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. De organisatie heeft een lopende rekening, een giftenrekening en een spaarrekening bij de ING Bank. Naast de spaarrekening bij Triodos is er in 2017 ook een Triodos betaalrekening geopend. De spaarrekening bij ASN is in 2017 opgeheven. Al deze liquide middelen zijn terstond opeisbaar.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- de mogelijkheid tot een betrouwbare schatting; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Reserves en fondsen

Door de benoeming van reserves wordt aangegeven hoe de middelen gebruikt zullen worden. Richtlijn 650 onderscheidt de volgende door de organisatie gebruikte reserves en fondsen:

- Continuïteitsreserve
- Bestemmingsreserves
- Bestemmingsfonds

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende organisatie ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Op de

continuïteitsreserve wordt een beroep gedaan als de baten onvoldoende zijn om beloofde en gewenste activiteiten doorgang te laten vinden en/of succesvol af te sluiten.

Bij een bestemmingsreserve heeft het bestuur de bestemming van de middelen bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bij een bestemmingsfonds heeft de beschikkende partij de bestemming van de middelen bepaald.

Aanwending van bestemmingsreserves en –fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de staat van baten en lasten verantwoord, en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve of fonds gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Langlopende en kortlopende schulden

Zie financiële instrumenten.

Resultaatbepaling

Het resultaat is het verschil tussen de totale baten en de totale lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

In de staat van baten en lasten is behalve de realisatie van 2017 ook de door het bestuur vastgestelde begroting voor dit jaar opgenomen. Ter vergelijking is daarnaast de realisatie van het voorgaande jaar opgenomen.

De baten van de organisatie bestaan uit bijdragen van fondsen, projectsubsidies en giften. De lasten bestaan uit bijdragen aan door het bestuur goedgekeurde projecten, welke passen binnen de doelstellingen van de organisatie, en de uitvoeringskosten die daarvoor gemaakt moeten worden.

Baten van particulieren en bedrijven

Donaties en giften van particulieren en bedrijven worden als bate verantwoord in

het jaar dat ze ontvangen worden, behalve als het gaat om specifieke projecten die (al of niet deels) in een andere periode worden uitgevoerd. De bepaling of sprake is van een particulier of van een bedrijf wordt gebaseerd op de informatie die bekend is over de donerende partij.

Baten van loterijorganisaties

Bijdragen van organisaties die hun inkomsten genereren uit loterijen worden verantwoord als baten van loterijorganisaties. Indien de bijdrage afhankelijk is gesteld van specifieke projectkosten, dan wordt voor elk projectjaar de bate opgenomen die in dat jaar is besteed.

Baten van andere organisaties zonder winststreven
Donaties en giften van andere organisaties zonder winststreven worden als bate verantwoord in het jaar dat ze ontvangen worden, behalve als informatie bekend is dat ze op een andere periode betrekking hebben. Projecttoekenningen van andere organisaties zonder winststreven worden als bate verantwoord in het jaar dat de besteding plaatsvindt.

Subsidies overheden

Subsidies die door een overheidsorgaan (landelijk, provinciaal, gemeentelijk en Europees) afhankelijk zijn gesteld van projectkosten worden ten gunste van de staat van baten en lasten onder deze groep baten gebracht in het jaar dat de gesubsidieerde bestedingen hebben plaatsgevonden. De overige overheidssubsidies worden verwerkt als bate in het jaar waarop deze subsidies betrekking hebben.

Financiële baten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de

balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de organisatie.

Pensioenlasten

Verplichtingen in verband met bijdragen aan pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen worden als last in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarover de bijdragen zijn verschuldigd. Ten aanzien van de pensioentoezeggingen wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord. Per jaareinde verschuldigde premies zijn als verplichting op de balans opgenomen. Er is geen sprake van additionele verplichtingen uit hoofde van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers of andere toezeggingen aan werknemers.

Toerekening kosten

De personeelskosten worden direct toegerekend aan de doelstelling aan de hand van de wekelijkse urenregistratie die elke werknemer per project bijhoudt. Een aantal werkzaamheden is wel gerelateerd aan de doelstelling, maar kan niet direct aan een enkel project worden gekoppeld en is op basis van de directe (project)bestedingen toebedeeld.

De huisvestings- en kantoorkosten worden naar rato van de personeelskosten verdeeld naar de projecten. Kosten voor fondsenwerving worden net als de personeelskosten direct geboekt, daarnaast wordt van de uitgaven voor communicatie een deel doorbelast aan fondsenwerving. Dit gebeurt aan de hand van de urenregistratie van de

medewerkers. Een deel van de kosten voor communicatiemiddelen wordt toegerekend aan fondsenwerving, omdat deze middelen ook een fondsenwervend effect hebben.

Leasing

Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële leases

De organisatie treedt niet op als lessee in een financiële lease.

Operationele leases

De organisatie heeft een huurovereenkomst voor de kopieermachine. Dit kan als een operationele lease worden beschouwd. De huurbetalingen worden over de leaseperiode ten laste van de Staat van Baten en Lasten gebracht.

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen

Toelichting op de balans

Activa

Materiële vaste activa

1. Bedrijfsmiddelen

Het verloopoverzicht van de bedrijfsmiddelen ziet er als volgt uit:

	2017	2016
	€	€
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarde	72.245	68.822
Cumulatieve afschrijvingen	-52.638	-46.275
	19.607	22.547
Mutaties boekjaar		
Investerings	3.326	3.423
Afschrijvingen	-7.053	-6.363
	-3.727	-2.939
Stand per 31 december		
Aanschafwaarde	75.571	72.245
Cumulatieve afschrijvingen	-59.690	-52.638
	15.881	19.607

Alle materiële vaste activa worden aangehouden ter ondersteuning van de bedrijfsvoering. Hard- en software worden in twee jaar afgeschreven en inventaris in tien jaar.

Vorderingen

2. Nog te ontvangen bijdragen particulieren en bedrijven

	2017	2016
	€	€
Rabobank	3.000	0
Totaal nog te ontvangen bijdragen particulieren en bedrijven	3.000	0

3. Nog te ontvangen bijdragen loterijorganisaties

	2017	2016
	€	€
Nationale Postcode Loterij	500.000	0
Totaal nog te ontvangen bijdragen loterijorganisaties	500.000	0

Door de herziene RJ 650 regels voor fondsenwervende organisaties wordt de bijdrage van de Nationale Postcode Loterij met betrekking tot de loterijopbrengst van 2017 als vordering opgenomen. De ontvangst vindt altijd plaats in het eerste kwartaal van het volgende kalenderjaar.

4. Nog te ontvangen subsidies overheden

	2017	2016
	€	€
Agentschap SZW (AMIF)	42.828	0
Provincie Groningen	4.000	0
Gemeente Tytsjerksteradiel	0	3.000
Totaal nog te ontvangen subsidies overheden	46.828	3.000

De vordering van 2016 is in 2017 ontvangen.

De vordering op het Agentschap SZW betreft een project dat wordt gefinancierd vanuit het Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds en afloopt medio 2018.

5. Nog te ontvangen bijdragen andere organisaties zonder winststreven

	2017	2016
	€	€
Stichting Kinderpostzegels Nederland	161.146	59.750
Fonds dat anoniem wenst te blijven	25.000	0
Prins Bernhard Cultuurfonds	16.384	32.000
Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)	14.600	500
Fonds voor Cultuurparticipatie	7.500	7.500
Amsterdam Fonds voor de Kunst	6.000	0
Janivo stichting	5.000	0
Stichting Kinderfonds van Dusseldorp	5.000	0
Fonds 1818	4.000	0
Gravin van Bylandt Stichting	3.220	0
Stichting Elise Mathilde Fonds	2.500	0
Stichting Carel Nengerman Fonds	1.000	1.000
In de buurt 033	857	0
Scholen in de kunst	800	0
Nationale jeugdraad	580	0
KF Heinfonds	500	0
Stichting Solidarodam	500	0
Stichting Diorapthe	0	36.300
Stichting R.C. Maagdenhuis	0	3.000
Fonds 21	0	2.750
Stichting Mien van 't Sant Fonds	0	1.000
Mitost E.V.	0	500
Totaal nog te ontvangen bijdragen overige organisaties zonder winststreven	254.587	144.300

De stand van nog te ontvangen bijdragen van overige organisaties zonder winststreven per 31 december 2017 bevat nog enkele posten uit 2016. Over het algemeen gaat het hier dan om nog niet afgeronde projecten.

De vorderingen op het COA, die optellen naar 14.600 euro, zijn in januari 2018 allemaal ontvangen. De rest het uitstaande saldo wordt in de loop van 2018 verwacht.

Alle bovenstaande vorderingen (2 t/m 5) worden aangehouden ten behoeve van de doelstelling.

6. Overige vorderingen

	2017	2016
	€	€
Werkvoorschotten	7.099	5.191
Rente spaarrekeningen	286	2.218
Totaal overige vorderingen	7.385	7.409

Het bedrag aan uitstaande werkvoorschotten heeft te maken met voorfinanciering van projectbestedingen. De rente op spaarrekeningen wordt op 1 januari ontvangen. Lage rentepercentages zorgen voor dalende rente-opbrengsten. De overige vorderingen worden aangehouden ten behoeve van de bedrijfsvoering en ten behoeve van de doelstelling.

7. Overlopende activa

	2017	2016
	€	€
Waarborgsom	8.000	8.225
Vooruitbetaalde verzekeringen	5.899	8.256
Vooruitbetaalde abonnementen	3.795	1.441
Totaal overlopende activa	17.694	17.923

De overlopende activa bestaat uit de waarborgsom van de kantoorhuur en uit vooruitbetaalde kosten die betrekking hebben op 2018. Alle overlopende activa worden aangehouden ten behoeve van de bedrijfsvoering.

8. Liquide middelen

	2017	2016
	€	€
ING; zakelijke spaarrekening	1.407.789	1.841.282
Triodos; zakelijke spaarrekening	600.201	60
ING; betaalrekening	44.011	289.211
ING; giftenrekening	138.533	22.545
Triodos; betaalrekening	(40)	0
Totaal liquide middelen	2.190.495	2.153.097

In 2016 en een deel van 2017 werd ook een ASN spaarrekening aangehouden (saldo per 31 dec 2016 was 0 euro).

In 2017 is deze rekening opgeheven. Er zal bij SNS een nieuwe spaarrekening geopend worden.

Verder is dit jaar de Triodos betaalrekening geopend, die in de toekomst de standaard betaalrekening wordt.

Alle liquide middelen zijn terstond opeisbaar. De liquide middelen worden aangehouden ten behoeve van de bedrijfsvoering en ten behoeve van de doelstelling.

Passiva

Reserves en fondsen

9. Continuïteitsreserve

	2017	2016
	€	€
Begin dit jaar	300.000	250.000
Toevoeging /onttrekking	500.000	0
Resultaat boekjaar	0	50.000
Eind verslagjaar	800.000	300.000

Door een stelselwijziging van de verslaggevingsregels is de continuïteitsreserve met 0,5 miljoen euro verhoogd. De aanpassing betreft de jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij, die voorheen op kasbasis werd verantwoord. De continuïtsreserve fungeert als waarborg dat in de nabije toekomst aan alle verplichtingen kan worden voldaan, zelfs als ongewenste gebeurtenissen van onzekere aard daadwerkelijk plaatsvinden. In het bestuursverslag worden de belangrijkste van deze onzekerheden uiteen gezet, inclusief de manier waarop de organisatie deze momenteel mitigeert.

Uit kwantificering van deze risico's blijkt een continuïteitsreserve wenselijk van 0,8 miljoen euro. De huidige hoogte van 0,8 miljoen euro resulteert in een weerbaarheidsindex van 1. De Richtlijn Financieel Beheer van brancheorganisatie Goede Doelen Nederland stelt een maximum aan de continuïteitsreserve van 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. Voor de Vrolijkheid komt dit neer op een maximum van 1,22 miljoen euro.

10. Bestemmingsreserve

	2017	2016
	€	€
Begin dit jaar	133.473	44.007
Onttrekking	133.473	44.007
Toevoeging	73.723	133.473
Eind verslagjaar	73.723	133.473

De bestemmingsreserve van 1 januari 2017 is gedurende het jaar volledig gebruikt voor bestedingen aan Vrolijke Ateliers (specifiek aan project Onderweg), Jongeren, Ouder-kind en de Vrolijke Academie. De bestemmingsreserve van 31 december 2017 is voor 2018 toegewezen aan Vrolijke Ateliers en Ouder-kind.

11. Bestemmingsfondsen

	2017	2016
	€	€
Nationale Postcode Loterij (inzake Nest)	0	150.466
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Burgum)	0	41.608
Prins Bernhard Cultuurfonds (inzake Tijd voor Tapijten)	0	15.000
Stichting Corbello (inzake Nest)	0	5.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Alkmaar)	0	763
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Den Helder)	0	1.800
Mitost E.V (inzake Tandem)	0	2.327
	0	216.964
Totaal reserves en fondsen	873.723	650.437

Verloopstaat bestemmingsfondsen

Stand per 1 januari

Nationale Postcode Loterij (inzake Nest)	150.466	0
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Burgum)	41.608	0
Prins Bernhard Cultuurfonds (inzake Tijd voor Tapijten)	15.000	0
Stichting Corbello (Inzake Nest)	5.000	0
Mitost E.V (inzake Tandem)	2.327	0
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Den Helder)	1.800	0
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Alkmaar)	763	0
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Katwijk)	0	13.609
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Ouder-kind)	0	5.237
Fonds voor Cultuurparticipatie (inzake Tijd voor Tapijten)	0	75.000
Fonds voor Cultuurparticipatie/Prins Bernhard Cultuurfonds/Fonds21 (inzake Wereldwoorden)	0	57.100
Fiep Westendorp Foundation (inzake Vertel tot 10)	0	24.724
AMIF (inzake Onderweg)	0	42.876
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Can You See Me)	0	3.943
Menzis (inzake Ouder-kind)	0	15.000
Adessium Foundation (inzake Gezinslocaties)	0	26.177
	216.964	263.666

Mutaties	2017	2016
	€	€
Nationale Postcode Loterij (inzake Nest): mutatie per 1-1-2017 agv stelselwijziging	-150.466	150.466
<u>overige mutaties</u>		
Fonds voor Cultuurparticipatie (inzake Tijd voor Tapijten)	0	-75.000
Fonds voor Cultuurparticipatie/Prins Bernhard Cultuurfonds/ Fonds21 (inzake Wereldwoorden)	0	-57.100
Fiep Westendorp Foundation (inzake Vertel tot 10)	0	-24.724
AMIF (inzake Onderweg)	0	-42.876
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Can You See Me)	0	-3.943
Menzis (inzake Ouder-kind)	0	-15.000
Adessium Foundation (inzake Gezinslocaties)	0	-26.177
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Burgum)	-41.608	41.608
Prins Bernhard Cultuurfonds (inzake Tijd voor Tapijten)	-15.000	15.000
Stichting Corbello (Inzake Nest)	-5.000	5.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Alkmaar)	-763	763
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Den Helder)	-1.800	1.800
Mitost E.V (inzake Tandem)	-2.327	2.327
	-66.498	-178.322
Stand per 31 december		
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Nest te Burgum)	0	41.608
Prins Bernhard Cultuurfonds (inzake Tijd voor Tapijten)	0	15.000
Stichting Corbello (Inzake Nest)	0	5.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Alkmaar)	0	763
Stichting Kinderpostzegels Nederland (inzake Jongerenproject Den Helder)	0	1.800
Mitost E.V (inzake Tandem)	0	2.327
Nationale Postcode Loterij (inzake Nest)	0	150.466
	0	216.964

De bestemmingsfondsen zijn in 2017 onttrokken, dan wel geherrubriceerd als gevolg van de stelselwijziging.

Kortlopende schulden

	2017	2016
	€	€
12. Vooruitontvangen bijdragen en projectbeschikkingen	2.029.656	1.472.301
13. Schulden aan leveranciers en handelscrediteuren	11.255	2.045
14. Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	0
15. Overige schulden	80.856	182.461
16. Overlopende passiva	40.379	38.092
Totaal kortlopende schulden	2.162.147	1.694.899

De vooruitontvangen bijdragen en projectbeschikkingen bevat een bedrag van 1,41 miljoen euro van de Nationale Postcode Loterij inzake project Nest, die tot en met 2020 loopt. En een vooruitontvangen bedrag van 0,52 miljoen euro van het Agentschap SWZ is voor een project dat wordt mede gefinancierd vanuit het Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds en loopt tot en met 2019.

De rest van de kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar.

15. Overige schulden bestaan uit:	2017	2016
	€	€
Betalingen Onderweg	36.503	139.203
Nog te betalen facturen en andere posten	44.353	43.258
	80.856	182.461

Betalingen Onderweg zijn verzamelbetalingen, waarvan de bankafschrijving na balansdatum gebeurt. Nog te betalen factureren en andere posten zijn nog te verwachte kosten, waarvoor de factuur of declaratie nog niet is ontvangen.

16. Overlopende passiva bestaan uit:	2017	2016
	€	€
Nog te betalen vakantiegeld/dagen	40.379	38.092
Nog te betalen overige bedragen	0	0
	40.379	38.092

De overlopende passiva bestaat uit opgebouwd vakantiegeld en nog niet opgenomen vakantiedagen van personeel.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Rechten

Met de Nationale Postcode Loterij is voor de periode 2018–2023 een overeenkomst afgesloten voor een jaarlijkse bijdrage.

De Vrolijkheid heeft vanuit het Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds twee projecttoekenningen die na balansdatum doorlopen. De ene loopt tot medio 2018 en de andere tot en met 31 december 2019.

De totale stand aan ontvangen toekenningen van fondsen met betrekking tot het boekjaar 2018 is 2,3 miljoen euro.

Verplichtingen

Het huurcontract voor ons kantoor aan de Rigakade 16 is eind 2017 tussentijds verlengd naar april 2025. De huur (inclusief servicekosten) bedraagt vanaf januari 2018 ca. 33 duizend euro per jaar.

Het huurcontract voor de kopieermachine is opgezegd en loopt per december 2018 af. De kosten hiervan bedragen ca. 50 euro per maand.

De overeenkomst inzake de telefonische infrastructuur loopt nog twee jaar door. De kosten hiervan bedragen ca. 200 euro per maand.

Uitgesplitst naar looptijd betekent dit het volgende bedrag aan verplichting:

< 1 jaar = 36 duizend euro
1-5 jaar = 134 duizend euro
> 5 jaar = 99 duizend euro

Toelichting op de staat van baten en lasten

Specificatie baten

17. Baten van particulieren	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Incasso	20.080	25.000	23.786
Webdonaties	15.027	20.000	25.262
Donaties en giften	26.249	35.000	34.950
	61.356	80.000	83.997

De Vrolijkheid heeft geen baten uit collecten, eigen loterijen en/of nalatenschappen.

De piek aan particulieren bate van vorig jaar was mede een gevolg van de grote aandacht in de media voor de vluchtelingen crisis.

18. Baten van bedrijven	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
De Baak	5.520	5.000	5.640
Rabobank	3.000	10.000	2.000
Overige bedrijven	6.020	0	4.995
	14.540	15.000	12.635

19. Baten van loterijorganisaties	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Nationale Postcode Loterij	651.462	776.266	747.383
Vriendenloterij	673	0	724
	652.135	776.266	748.107

De baten van de Nationale Postcode Loterij bestaan enerzijds uit een jaarlijkse vaste bijdrage met betrekking tot de overeenkomst als beneficiënt. Anderszijds bestaan deze uit het deel van een specifieke toekenning voor Project Nest. De besteding van deze specifieke toekenning voor Project Nest is in 2017 lager uitgevallen dan begroot. Gegeven de stelselwijziging zorgt deze lagere besteding ook voor een lagere verantwoording van de baten.

Jaarrekening 2017

20. Subsidies van overheden	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Projectsubsidies Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds	449.116	518.275	428.275
Projectsubsidies gemeenten & provincies	98.035	103.500	90.895
Overige overheden	6.685	10.000	4.470
	553.836	631.775	523.640

In het najaar van 2017 is een tweede projectsubsidie van het Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds ontvangen. Dit verklaart de toename van deze post ten opzichte van vorig jaar. In de begroting was verondersteld dat deze toekenning eerder in het jaar zou komen. Geen van de overheidssubsidies is structureel van aard.

21. Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
	0	0	0
	0	0	0

De Vrolijkheid heeft geen verbonden organisaties.

22. Baten van andere organisaties zonder winststreven	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Stichting Kinderpostzegels Nederland	297.490	364.055	450.822
COA	64.850	71.300	63.750
Adessium Foundation	45.000	80.000	124.000
Kerken	37.336	50.000	47.832
Menzis	30.000	30.000	30.000
De Versterking	30.000	30.000	25.000
Fonds dat anoniem wenst te blijven	25.000	30.000	30.000
Oranjefonds	4.060	35.850	1.950
Prins Bernhard Cultuurfonds	1.384	12.500	15.000
Overige organisaties zonder winststreven	172.020	180.000	155.871
	707.140	883.705	944.225

Jaarrekening 2017

Baten van andere organisaties zonder winststreven vormt de grootste groep baten. De lagere realisatie ten opzichte van de begroting komt vooral door een wijziging van de projectuitvoering van het project 'Dromers van Dromen' (Jongeren) naar volgend jaar. De baten van drie projecttoekenningen van in totaal 115 duizend euro schuiven daarmee ook door naar 2018. Een bedrag van 39 duizend euro is niet besteed in 2017 en gegeven de stelselwijziging uit de baten van 2017 gehaald.

Het verschil met 2016 komt vooral door lagere baten van Stichting Kinderpostzegels Nederland voor project Nest.

23. Baten als tegenprestaties van goederen/diensten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
	0	0	0
	0	0	0

De Vrolijkheid heeft geen baten als tegenprestatie van goederen/diensten.

Specificatie Lasten

24. Besteed aan de doelstelling			
a. Vrolijke Ateliers	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	211.277	230.229	288.245
Coördinatie, training, methodiek & netwerken	482.413	492.000	376.468
Kunstenaars & workshopleiders	145.342	130.000	146.703
Materiaal & catering	82.920	81.000	138.782
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	103.539	87.000	110.773
	1.025.491	1.020.229	1.060.971
Doorbelaste kosten			
Huisvestingskosten	12.619	13.809	18.586
Kantoorkosten	18.259	32.558	23.388
Communicatiekosten	1.420	2.084	3.113
Accountantskosten	3.025	3.025	3.000
Afschrijvingen	2.251	2.251	2.917
	37.574	53.727	51.003
Totaal Vrolijke Ateliers	1.063.064	1.073.956	1.111.974

Vrolijke Ateliers omvat de projecten 'Onderweg', 'Muziek' en 'Basisactiviteiten', die voorheen apart in de jaarrekening werden opgenomen. Gezien de identieke aard (alle kunstdisciplines inclusief muziek) en leeftijdsgroep van de onderliggende activiteiten is deze samenvoeging logisch. Deze indeling sluit ook aan op de interne aansturing van de teams op de azc's.

Jaarrekening 2017

b. Jongeren	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	21.475	38.940	26.781
Coördinatie, training, methodiek & netwerken	1.100	15.000	200
Kunstenaars & workshopleiders	22.038	42.000	39.450
Materiaal & catering	12.629	10.000	29.306
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	7.531	20.000	23.371
	64.773	125.940	119.108
<u>Doorbelaste kosten</u>			
Huisvestingskosten	1.283	2.336	1.727
Kantoorkosten	1.856	5.507	2.173
Communicatiekosten	144	352	289
Afschrijvingen	229	381	271
	3.512	8.576	4.460
Totaal Jongeren	68.285	134.516	123.568

De jongerenactiviteiten in 2017 zouden worden uitgevoerd als onderdeel van het jongerenproject Dromen van Dromers. Omdat dit project pas in de loop van 2017 op volledige financiële dekking kon rekenen is besloten om het project per 1 januari 2018 te starten. De jongerenactiviteiten in 2017 bestaan uit losse activiteiten die tot stand konden komen met dank aan Stichting Kinderpostzegels en eigen inbreng van de Vrolijkheid.

De besteding is ten opzichte van 2016 lager omdat in dat jaar het grote deelproject ‘Wereldwoorden’ werd afgerond.

Jaarrekening 2017

c. Ouder-kind	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	44.787	52.298	44.967
Coördinatie, training, methodiek & netwerken	10.406	15.000	19.516
Kunstenaars & workshopleiders	44.835	45.000	88.039
Materialen en catering	40.051	40.000	43.192
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	15.445	30.000	29.498
	155.524	182.298	225.211
<u>Doorbelaste kosten</u>			
Huisvestingskosten	2.675	3.137	2.899
Kantoorkosten	3.870	7.396	3.649
Accountantskosten	3.025	3.025	3.000
Communicatiekosten	301	473	486
Afschrijvingen	477	511	455
	10.349	14.542	10.489
Totaal Ouder-kind	165.873	196.840	235.699

De realisatie van bestedingen aan Ouder-Kind projecten valt lager uit dan begroot. Dit heeft drie oorzaken: 1. Door vertraging in het verkrijgen van toestemming en vergunning voor het onderdeel het Vrolijke Museum zijn hiervoor minder activiteiten uitgevoerd. 2. Er zijn minder Muziek op Schoot activiteiten uitgevoerd door verminderde beschikbaarheid van docenten en methodiekevaluatie. 3. Oorzaken 1 en 2 resulteert in lagere coördinatiekosten voor het gehele project.

Het verschil t.o.v. 2016 laat zich verklaren door het project ‘Tijd voor Tapijten’, waarvan het zwaartepunt van de bestedingen in 2016 lag.

Jaarrekening 2017

d. Nest	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	51.278	68.541	31.539
Coördinatie, training, methodiek & netwerken	139.050	172.800	102.782
Kunstenaars & workshopleiders	35.250	93.766	58.748
Materialen & catering	92.645	119.000	158.198
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	28.256	40.000	23.066
	346.480	494.107	374.333
<u>Doorbelaste kosten</u>			
Huisvestingskosten	3.063	4.111	2.034
Kantoorkosten	4.431	9.693	2.559
Accountantskosten	9.196	6.050	3.570
Communicatiekosten	345	620	341
Afschrijvingen	546	670	319
	17.581	21.144	8.822
Totaal Nest	364.061	515.251	383.155

In 2017 is minder besteed dan begroot door vertraging in de opening van de Nest-centra in Zeewolde en Drachten en door de wijziging van de Nest-methodiek. Ook zijn de fysieke Nest-ruimtes relatief klein en is hierdoor minder uitgegeven aan de inrichting.

e. Vrolijke Academie	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	52.933	45.895	9.148
Methodiekmakers en trainers	8.100	54.800	1.775
Materialen & catering	8.836	15.000	7.111
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	2.785	16.000	98
	72.654	131.695	18.132
<u>Doorbelaste kosten</u>			
Huisvestingskosten	3.162	2.753	590
Kantoorkosten	4.574	6.490	742
Communicatiekosten	356	415	99
Afschrijvingen	564	449	93
	8.656	10.107	1.523
Totaal Vrolijke Academie	81.310	141.802	19.655

De activiteiten die vorig jaar nog onder Methodieken en Training vielen, heten vanaf 2017 de Vrolijke Academie. De lagere bestedingen ten opzichte van de begroting zijn veroorzaakt door een vertraging in de ontwikkelingsfase van nieuwe trainingen door personele uitval in het eerste half jaar. Door de vertraging in de ontwikkeling van trainingen is ook de uitvoering van trainingen vertraagd.

Jaarrekening 2017

f. Communicatie en events	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Personeel	79.546	56.884	66.861
Coördinatie communicatie & netwerken	3.134	10.000	10.026
Materialen & catering	13.310	30.000	30.372
Reiskosten & vrijwilligersvergoeding	490	5.000	159
	96.480	101.884	107.418
<u>Doorbelaste kosten</u>			
Huisvestingskosten	4.751	3.412	4.311
Kantoorkosten	6.874	8.044	5.425
Communicatiekosten	535	515	722
Afschrijvingen	848	556	677
	13.008	12.527	11.135
Totaal Communicatie en events	109.488	114.411	118.552

Het grootste deel van de bestedingen aan Communicatie en events bestaat uit personeelskosten. Het verschil in kosten met vorig jaar heeft vooral te maken met toenmalige investeringen in de nieuwe website.

Totaal besteed aan doelstelling	1.852.081	2.176.777	1.992.604
--	------------------	------------------	------------------

25. Specificatie wervingskosten baten	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Kosten CBF-Keur en VFI/GDN	4.080	7.000	1.815
Fondsenwerving	1.500	0	19.740
Reis- en verblijfkosten	373	4.000	0
Publicatie/communicatie	912	540	1.518
Personeelskosten	68.388	59.658	20.190
Huisvestingskosten	4.085	3.578	1.302
Kantoorkosten	5.910	8.437	1.638
Afschrijvingen	729	583	204
Totaal wervingskosten baten	85.976	83.796	46.407

Conform doelstelling is de investering in fondsenwerving bijna verdubbeld. De wervingskosten als percentage van de baten verdubbelt eveneens (van 2% naar 4%), maar blijft nog steeds onder de 5%.

26. Specificatie kosten beheer en administratie

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>Personeelskosten</u>			
Management	9.272	4.439	11.508
Financiële medewerkers	85.281	84.618	76.100
Office management	37.717	43.727	53.449
	132.270	132.783	141.057
<u>Huisvestingskosten</u>			
Huur	5.897	6.143	6.498
Schoonmaak	830	795	804
Gas/water/energie	972	1.027	1.356
Overige huisvestingskosten	202	0	437
	7.900	7.965	9.095
<u>Kantoorkosten</u>			
Kantoormateriaal	1.506	1.066	1.364
Kopieermaterialen	247	388	178
Porti	342	775	1.183
Telefoon	696	969	414
Verzekeringen	3.245	2.907	2.306
Contributies/ abonnementen	135	388	164
Administratiekosten	1.967	2.325	2.439
Bank- en rentekosten	239	1.250	230
Catering	432	388	608
Kosten internet	1.080	581	210
Computerkosten	978	1.163	957
Koerierskosten	0	0	33
	10.867	12.200	10.085
<u>Overige</u>			
Accountantskosten	25.325	25.000	25.835
Bestuurskosten	1.832	500	201
Juridisch	0	2.713	367
Representatie	564	775	993
Kas- en betalingsverschillen	-2.684	2.938	-6.015
	25.036	31.925	21.381
<u>Afschrijvingen</u>			
Afschrijving inventaris	587	581	615
Afschrijving software	822	717	813
	1.409	1.298	1.427
Totaal kosten beheer & administratie	177.483	186.171	183.046

De personeelskosten worden toegerekend op basis van de wekelijkse urenregistratie die door elke medewerker wordt bijgehouden.
De accountantskosten voor de jaarrekening, de bestuurskosten en kas- en betalingsverschillen worden volledig verantwoord onder Beheer en Administratie.
De overige kosten worden bedeed op basis van de urenregistratie per project en de directe bestedingen.

Personeel

Specificatie directiebezoldiging

	Jaar 2017	Jaar 2017	Jaar 2017
	€	€	€
	T. Ruighaver	T. Ruighaver	Jaartotaal
<u>Dienstverband</u>			
Aard (Looptijd)	Bepaald	Bepaald	
Uren	36	32	
Part-time percentage	100%	89%	
Periode	1/1–15/7	15/7–31/12	
<u>Bezoldiging</u>			
Jaarinkomen			
Bruto salaris	36.250	27.333	63.584
Vakantiegeld	2.900	2.187	5.087
Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	0	0	0
Variabel jaarinkomen	0	0	0
Totaal Bezoldiging	39.150	29.520	68.670
SV lasten (wg deel)	5.680	3.932	9.612
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	0	0	0
Pensioenlasten (wg deel)	3.622	2.700	6.322
Overige beloningen op termijn	0	0	0
	48.452	36.153	84.605
Totaal			

Jaarrekening 2017

Specificatie directiebezoldiging	Jaar 2016	Jaar 2016
	€	€
	T. Ruighaver	F.A. Biesma
<u>Dienstverband</u>		
Aard (Looptijd)	Bepaald	Onbepaald
Uren	36	40
Part-time percentage	100%	100%
Periode	15/7–31/12	1/1–31/03
<u>Bezoldiging</u>		
Jaarinkomen		
Bruto salaris	30.750	15.246
Vakantiegeld	2.460	1.220
Eindejaarsuitkering, 13e/14e maand	0	0
Variabel jaarinkomen	0	0
Totaal	33.210	16.466
SV lasten (wg deel)	4.424	2.410
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen	0	0
Pensioenlasten (wg deel)	3.038	1.433
Overige beloningen op termijn	0	0
Uitkeringen beëindiging dienstverband	0	35.000
Totaal	40.672	55.308

De Vrolijkheid valt niet onder de CAO Welzijn, maar het salarishuis is hier wel op gebaseerd. Het bezoldigingsbeleid is in 2017 aangepast met de invoering van een vacatieregeling voor bestuursleden. Bestuursleden zijn onbezoldigd. In 2017 heeft een bestuurslid een beroep gedaan op de maximale vacatieregeling van 1.500 euro.

Jaarrekening 2017

Specificatie van de salarissen	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Lonen en salarissen	526.138	527.658	504.698
Vakantiegeld	40.686	40.423	39.109
Sociale lasten	93.094	95.360	92.260
Pensioenlasten	32.547	27.788	26.884
Ontvangen ziekengeld	-30.510	-6.000	-34.163
	661.954	685.229	628.788
<u>Personeelsoverzicht</u>	<u>Realisatie 2017</u>	<u>Begroting 2017</u>	<u>Realisatie 2016</u>
	€	€	€
Functie	fte	fte	fte
Directeur	0,9	1,0	0,7
Zakelijk leider	1,0	1,0	1,0
Landelijke coördinator	1,0	1,0	0,7
Projectleider / methodiekmaker	3,9	3,9	4,2
Fondsenwerver	0,9	0,8	0,6
Communicatie medewerker	1,5	1,4	1,6
Financieel medewerker	1,8	1,6	1,7
Office medewerker	1,8	1,7	1,9
Totaal aantal gemiddeld fte-en	12,8	12,4	12,3

Het bedrag aan ontvangen ziekengeld heeft te maken met enkele langdurige verzuimen plus een zwangerschapsverlof. Mede door tijdelijke vervanging valt het gemiddeld aantal fte'en ook hoger uit. Geen van de medewerkers is werkzaam buiten Nederland.

Specificatie Lastenverdeling

Doelstelling

	Aankopen en verwervingen	Uitbesteed werk	Publiciteit en Communicatie	Personeelskosten	Huisvestingskosten	Kantoor- en algemene kosten	Afschrijving en rente	Totalen
	€	€	€	€	€	€	€	€
Vrolijke Ateliers	140.341	673.872	1.420	211.277	12.619	21.284	2.251	1.063.064
Jongeren	19.310	23.988	144	21.475	1.283	1.856	229	68.285
Ouder-kind	55.496	55.241	301	44.787	2.675	6.895	477	165.873
Nest	107.974	187.227	345	51.278	3.063	13.627	546	364.061
Vrolijke Academie	11.621	8.100	356	52.933	3.162	4.574	564	81.310
Communicatie & events	13.310	3.624	535	79.546	4.751	6.874	848	109.488
Wervings- kosten baten	0	1.500	5.365	68.388	4.085	5.910	729	85.976
Beheer en Administratie	0	0	0	132.270	7.900	35.903	1.409	177.483
Totaal								
Realisatie 2017	348.054	953.552	8.465	661.954	39.538	96.925	7.053	2.115.540
Begroting 2017	469.000	1.060.366	50.000	685.229	41.100	134.350	6.700	2.446.745
Realisatie 2016	522.129	935.243	8.382	628.788	40.544	80.610	6.363	2.222.058

Specificaties deelprojecten

Specificatie deelproject Tijd voor Tapijten

	Realisatie 2017/2016	Begroting
	€	€
Projectleider	11.680	8.000
Ontwerpen, omwerken tot patronen, overdracht	23.796	20.000
Materialen & gereedschap	9.255	14.000
Werven bewoners	11.284	8.000
Workshops op azc's	44.655	50.000
Vrijwilligersvergoeding	5.750	5.000
Reiskosten	12.049	7.500
Catering	3.316	5.000
Training	11.874	4.000
Exposities	6.625	2.000
PR, communicatie	3.526	7.500
Boek met patronen, weeftechnieken en verhalen + filmpjes	18.764	20.000
Totaal Besteding	162.574	151.000
Dekking		
Fonds voor Cultuurparticipatie	75.000	75.000
Stichting Kinderpostzegels Nederland	23.104	25.000
Prins Bernhard Cultuurfonds	15.000	15.000
Menzis	30.000	10.000
Lokale werving azc's	0	26.000
Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur	6.000	0
Stichting de Vrolijkheid	13.470	0
Totaal Dekking	162.574	151.000

Het deelproject Tijd voor Tapijten is gedurende 2016 en 2017 een onderdeel van project Ouder-kind geweest en is in 2017 afgesloten.

Beleggingsoverzicht

Specificatie Sparen & Beleggingen

Resultaat spaar- en beleggingsvormen

	2013	2014	2015	2016	2017
	€	€	€	€	€
Obligatie	0	0	0	0	0
Dividend	0	0	0	0	0
Gerealiseerd koersresultaat	0	0	0	0	0
Ongerealiseerd koersresultaat	0	0	0	0	0
Bruto beleggingsresultaat	0	0	0	0	0
Kosten beleggingen	0	0	0	0	0
Netto beleggingsresultaat	0	0	0	0	0
<u>Rendement beleggingen</u>					
Gemiddeld rendement 2013-2017 %	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gemiddeld rendement 2013-2017 bedrag	n.v.t.				
Netto resultaat liquide middelen	6.506	5.892	4.428	2.218	286
(rente op zakelijke spaarrekeningen)					
27. Financiële baten en lasten	6.506	5.892	4.428	2.218	286

De daling van het spaarresultaat is, gegeven de lage rentestand, een rechtstreeks gevolg van het beleggingsbeleid om alle liquiditeiten aan te houden op direct opeisbare (spaar)rekeningen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid
 Rigakade 16
 1013 BC AMSTERDAM

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2017 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017 met een balanstotaal van € 3.035.870;
2. de staat van baten en lasten voor het boekjaar eindigend op 31 december 2017 met een resultaat van € 126.247 (tekort); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid te Amsterdam, zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 13 maart 2018.

WITh accountants B.V.
Drs. J. Snoei RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Nationale Stichting ter Bevordering van Vrijheid te Amsterdam

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Medewerkers van de Vrolijkheid in 2017

Bestuur

Farnoosh Farnia

Voorzitter
(vanaf 15 februari 2017)
Beroep: zakelijk directeur van jongerentheater DEGASTEN.
Nevenfuncties: Adviseur Fonds Podiumkunsten, medeoprichter Mezrab Storytelling School.

Geert ter Horst

Penningmeester
Beroep: Adviseur Quality, Finance and Control bij Oxfam Novib.
Nevenfunctie: Woordvoerder diaconaal platform Oegstgeest.

Dorien Marres

Voorzitter
(afgetreden 15 februari 2017)
Beroep: Eigenaar en directeur social enterprise Bahabic en zelfstandig adviseur.
Nevenfunctie: Lid internationale supportcommissie Stichting Movies that Matter.

Funda Mijde

Beroep: TV/Radio host, columnist, moderator, actrice, verbinder en inspirational speaker

Tom Schram

(vanaf 15 februari 2017)
Beroep: Adviseur, trainer, coach en bestuurder Diversity Joy.
Nevenfuncties: Penningmeester Bijlmer Parktheater (tot september 2017), Penningmeester Stichting Cello Octet Amsterdam

Sofie Vriends

Beroep: Directeur Gezond en Veilig Opgroeien bij Nederlands Jeugdinstituut
Nevenfunctie: Ambassadeur Stroom Nederland

Directie

Taco Ruighaver

Directeur
Nevenfuncties: voorzitter Stichting Volksoperahuis, bestuurslid Stichting Power of Art House, lid Selectiecommissie International Support bij Stichting Movies that Matter

Kantoor

Coördinatie & Inhoud

Carolina Agelink

Coördinator Ouder-kind
Senad Alic

Coördinator diversiteit en beeldende kunst

Niels de Groot

Muziekcoördinator

Mirte Hartland

Vrolijke Academie

Monique Hoving

Coördinator kind en kunst

Matea Safar

hoofd Coördinatie en Inhoud/
landelijk coördinator

Sam Yazdanpanna

jongerencoördinator

Zakelijk leiding & Administratie

Tom Saal

zakelijk leider

Sava Amin

Administratie

Sonja Beudt

Ondersteuning office management

Maarten Haasnoot

administrateur

Alireza Kasmaei

administratie

Joseph Lai

office management

Suzan Nakayemba

ondersteuning office management

Jackline Nambaziira

ondersteuning office management

Meliha Omerovic

ondersteuning office management

Marit Vogt

administratie

Communicatie, Marketing & Fondsenwerving

Mariëlle van den Bosch

sociale netwerken en partners

Willemijn van Dam

marketing en communicatie

Marjolein Marreveld

marketing en communicatie

Nathalie Sijsma

sociale netwerken en partners

Peter Sluiter

algemene ondersteuning

Programmacoördinatoren in het land

AZC Alkmaar

Laura Liefing
Ema Najetovic

AZC Almelo

Ana Arensburg
Gertie van Nuenen

AZC Almere

Somicha Bouzitoun
Iva Jankovic

AZC Amersfoort

Safaa Khazal
Alice Neuteboom

AZC Amsterdam

Carmel Azami
Diego Rodriguez Lopez

AZC Arnhem

Linda Eijssen
Caco Verhees

AZC Budel-Cranendonck

Fereshteh Moradi-Khani
Irene Rothuizen

AZC Burgum

Geja van Dam
Natasja Knap
Imani Mchimbwa

AZC Delfzijl

Yvonne Blaauw
Sabina Sodkhan

AZC Den Helder

Mieke Ligthart
Joey Rietveld
Frouwkje Smit

AZC Drachten

Hilda Klaassen
Marja Griede

AZC Emmen

Melissa Jansma
Afsaneh Moghadam
Ali Shariffsheikh
Lianne Wolbink-de Lange

AZC Gilze

Mitra Jashni
Odette Payens
Claudette van de Rakt

AZC Grave

Natasjade Lange
StanleyPashouwers

AZC 's Gravendeel

Gisele Azad
Nikos Kokolakis

AZC Heerlen

Moos Pozzo
Masha Wassink

AZC Katwijk

Ingeborg Dennesen
Karen Wuertz

AZC Leersum

Luis Enrique Rodriguez Gomez
Elvira Stein

AZC Luttelgeest

Erika Bakker
Kay Ramati

AZC Oisterwijk

Kim Pattiruhu
Ellen Rijk

AZC Onnen

Felice Beuker
Dianne Visser

AZC Oude-Pekela

Johanna Seelbach
Nadine Spigt

AZC Rotterdam

Fleur van Gelderen
Machteld Dicke

AZC Rijswijk

Nikos Kokolakis
Simon Rijsdam

AZC Utrecht

Tamer Allalouch
Tariq Alhasan
Lina Hamer
Caroline van Sprakelaar

AZC Wageningen

Mona Javaheryzad
Abier Tobal

AZC Zeewolde

Daniel Halefom
Marie-José van Schaik

AZC Zeist

Karin Arendsen
Marleen Huijing
Puk Leering
Renée Tilkin

Medewerkers

Meetingpoint

Akhrat Selevani
Aram Makaryan
Atti Rahimi
Elen Aroyan
Faysa Samadi
Ghaith Quotainy
Giorgi Mtchedlishvili
Zurabi Mtchedlishvili
Knar Poghosyan
Sonya Poghosyan
Latif Sharif
Michael Mkrtchyan
Mohammed Ba Wazir
Narek Harutyunyan
Raffa Zino
Roxana Mirzabandi
Sara Shaban
Seda Hovakimyan
Yasir Mohammed Awadhi
Rawad Malaeb
Ajka Alieva
Zaya Sainaa
Anna Aslanova
Geba Pavlova

ICT

Alban Barbasa
Bram Broekema
Rene van Rixel
Jelle Wevers
Wouter van Zandwijk
Robbert Zijlstra

Trainers

Marten Bos
Sergej Kreso
Afsaneh Moghadam
Julien Oomen

Project Can You See Me

Projectleiding Josje Priester
(Art of Influx)

Project Tijd voor Tapijten

Tariq Alhasan
Wim Bouma
Mitra Jashni
Ella Gazibara
Alwine van Heemstra
Marianne van Heeswijk
Mona Javaheryzad
Petra Katanic
Safaa Khazal
Nosrat Mansouri Gilani
Tawab Safi
Asmira Salkanovic
Renee Tilkin
Gesineke Veerman
Petra Vonk
Jana Vuksic
Hermen van de Waal

...en natuurlijk alle bewoners
die hebben meegewerkt
met de projecten van de
Vrolijkheid!

Sponsors

De activiteiten van Stichting de Vrolijkheid zijn mogelijk dankzij de fantastische steun van onze partners

en de vele donateurs, vrijwilligers en de andere organisaties die ons steunen.

Colofon

Fotografie

Pedro Azami
Hugo Bes
Roy Beusker Fotografie
Machteld Dicke
Lennart van den Hof
Bert Homburg
Mitra Jashni
Petra Katanic
Safaa Khazal
Peter Lodder
Kim Pattiruhu
Moos Pozzo
Ellen Rijk
Marie-José van Schaik
Marlies Valkering
Lianne Wolbink-de Lange
Sam Yazdanpanna

Tekst

Marjolein Marreveld
Taco Ruighaver
Tom Saal

Eindredactie

Marjolein Marreveld

Correctie

Caco Verhees

Vormgeving & productie

Daniël Maarleveld

Nationale Stichting ter Bevordering van Vrolijkheid

Rigakade 16
1013 BC Amsterdam
T 020 6273287
F 020 6273657
info@vrolijkheid.nl
www.vrolijkheid.nl
NLO6 INGB 0009 4411 16

© 2018 Stichting de Vrolijkheid

Dank

Namens alle kinderen veel dank aan onder meer:

